

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ПРЫПЯЦКАЕ ПАЛЕССЕ Ў БУДУЧАЙ ПЯЦІГОДЦЫ АТРЫМАЕ АБСАЛЮТНА НОВЫ ВЫГЛЯД

Пра гэта заявіў Аляксандр Лукашэнка падчас наведвання Гомельшчыны. «У будучай пяцігодцы мы абавязкова ўпрыгожым Палессе, зробім яго жамчужынай, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Мы поўнасьцю змянілі імідж гэтага кавалка зямлі і поўныя рашучасці дзясці гэту работу да канца». Пры гэтым Прэзідэнт падкрэсліў, што дзяржава будзе толькі дапамагаць у гэтай рабоце, а ўсе асноўныя сілы спатрэбяцца ад саміх палешукоў.

Кіраўнік дзяржавы нагадаў, што прынята праграма, у якой спланаваны ўсе мерапрыемствы па адраджэнні Палесся, выдзелены на гэта неабходныя сродкі.

Гаворачы пра меліярацую землярэў Прыпяцкага Палесся, Прэзідэнт падкрэсліў, што фінансаванне адпаведнай дзяржаўнай праграмы ні ў яким выпадку не будзе скарачана. «Як я ўжо гаварыў, з наступнай пяцігодкі меліярацыя стане асноўнай праграмай. грошы будуць, таму што праграма развіцця вёскі ўжо будзе завершана, з аграгарадкамі таксама скончым, таму затратныя праекты ўжо не будуць і вызваліцца грошы», — сказаў ён. Аляксандр Лукашэнка таксама нагадаў, што асноўныя работы па меліярацыі зямля павінны быць праведзены ў бліжэйшыя тры гады. Ён таксама дадаў, што новыя землі меліяравацца не будуць, будуць толькі аднаўляцца сістэмы, якія прыйшлі ў запусценне з савецкіх часоў. Ён таксама звярнуў увагу на тое, што да ўсіх работ трэба падыходзіць па-гаспадарску. Акрамя таго, за меліяраванымі землямі будзе весціся контроль, каб яны зноў не прыйшлі ў запусценне.

Прэзідэнт наведваў меліярацыйны аб'ект «Дарашэвічы» СГК «Ляскавічы», азнаёміўся з тэхналагічнымі працэсамі вядзення меліярацыйных і іншых работ. Кіраўніку дзяржавы таксама прадэманстравалі ўзоры меліярацыйнай тэхнікі, якая працуе сёння на палях. Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на якасць яе зборкі і даручыў кіраўнікам адпаведных прадпрыемстваў да красавіка 2011 года вырабіць 70 машын, удасканалішы іх канструкцыю пад патрэбнасці меліяратараў.

Прэзідэнт паразмаўляў з мясцовымі жыхарамі. Ён адзначыў, што ўжо даўно і добра ведае гэты край і ўсе праблемы, якія тут ёсць. Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што наша краіна паспяхова пераадоляе наступствы сусветнага крызісу. «Мы толькі пачалі выходзіць з жорсткага крызісу. У яму ўпалі вядучыя дзяржавы свету, яны ў гэтым вінаватыя, і пацягнулі ўсю сусветную эканоміку і нас у тым ліку. Нам удалося захапіцца за край гэтай прорвы, і мы пачынаем выбірацца», — сказаў ён. Паводле слоў Прэзідэнта, паступова пророст назіраецца ва ўсіх галінах эканомікі. «Значыць, ёсць надзея, што праз паўгода мы вернемся да дакрызіснага ўзроўню, у тым ліку і па ўзроўні заробатнай платы», — сказаў ён.

Ужо ў наступным годзе вывучка сельскай гаспадаркі будзе дэведзена да \$3 млрд. «З аднаго боку, гэта добра, а з другога — нам не на карысць. Таму што з'явілася шмат зайздроснікаў: майляў, у іх нафты і газу няма, але ў іх, бацьчы, лепш, яны жывуць добра — напэўна, жывуць за кошт нас, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Мы жывём за кошт сваіх рук, сваіх мазалёў, як прывыклі ўсюды ў нас у краіне».

Нягледзячы на поспехі ў эканоміцы, Прэзідэнт папярэдзіў, што не трэба расслабляцца, таму што «нечакана ударыць з таго боку, з якога не чакаеш». «Мы павінны адрадыць, абнавіць гэты край, каб прыемна было жыць тут і вам, і вашым дзецям», — сказаў на заканчэнне Прэзідэнт.

Беларусь чакае цяжкай перадырбарнай прэзідэнцкай кампаніі, заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, размаўляючы ўчора з жыхарамі Петрыкаўскага раёна Гомельскай вобласці.

«Наперадзе ў нас асноўная кампанія, вельмі цяжкая кампанія. Калі ў гэтай кампаніі дзевяцігодняя ўдзельнічаць дзейнаму Прэзідэнту, то яна яшчэ цяжэйшая будзе», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. «Вы бацьчы, камусьці тут не падабаецца дзейнічаць Прэзідэнт — і на Захадзе, і на Усходзе. Зразумела, рукі свярбаць, хочацца суды ўлезці. Я канонт гэтага не вельмі перажываю, проста вам гавару — расслабляцца не трэба», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Ён таксама дадаў: «Я ўжо, шчыра кажучы, напрацаваўся. Калі вы знойдзеце іншага прэзідэнта, то страху не будзе. Усё роўна рана ці позна яго трэба будзе знайсці. Калі знойдзеце — добра», Аляксандр Лукашэнка, звяртаючыся да жыхароў Петрыкаўскага раёна, выказаў надзею: «Калі я не буду прэзідэнтам і суды прыеду, вы не адмовіцеся, вы сустрэцеся са мной, і якія некалі я вам дапамагаў кавалак хлеба знайсці, то і вы мне кавалак хлеба даце».

Прэзідэнт яшчэ раз падкрэсліў, што ў гэтай сітуацыі расслабляцца не трэба, каб не адышлося так, што здарылася ў іншых рэспубліках, як, напрыклад, ндаўна ў Кыргызстане. «Воўс гэта нам не трэба. Калі нехта апладзіруе і радуецца, то толькі не кыргызскі народ, таму што такія рэвалюцыйны адкідаюць дзяржава і народ у сваім развіцці не на адзін дзясцітак гадоў. А хто ўсё гэта будзе выцягаць на сваіх плячах? Вы, народ!», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Выбраныя дэпутаты мясцовых Саветаў павінны выконваць свае абавязкі і больш працаваць з людзьмі, заявіў Аляксандр Лукашэнка. «Я ведаю, што выбары адбыліся практычна ва ўсіх акругах. Выбраны нармальныя, здольныя працаваць людзі». «Ёсць апазіцыя, іх, праўда, няма. Яны не вельмі ўжо і хацелі, каб іх выбралі», — дадаў Прэзідэнт. «У цэлым, наколькі я інфармаваны, у нас выбраны нармальныя дэпутаткі корпусу на ўсіх узроўнях», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Увесь прыбытак ад перапрацоўкі венеусальскай нафты на Мазырскім НПЗ павінен застацца ў Беларусі, нягледзячы на тое, што больш за 40 працэнтаў акцыяў завода належыць расійскім акцыянерам, заявіў Прэзідэнт.

«Калі хоць адна капейка пойдзе на той бок, крывідуць на сябе, — сказаў Аляксандр Лукашэнка, звяртаючыся да генеральнага дырэктара Мазырскага НПЗ Анатоля Купрыянава. — Усе да капейкі грошы і прыбытак павінны быць у Беларусі. Ім не трэба было перапрацоўваць нафту і прыбытак не быў патрэбны. Калі нехта будзе перашкаджаць, гаварыце адразу».

Як расказаў журналістам Анатоль Купрыянаў, Мазырскі НПЗ гатовы перапрацоўваць гэту нафту. Яна высокая якасці, у саставе з вялікай колькасцю светлых нафтапрадуктаў і нізкім паказчыкам серы. «Мы перапрацоўвалі ўжо нафту з аналагічным саставам, таму як толькі гэта нафта будзе пастаўлена, тэхнічна прадпрыемства адразу ж будзе гатова зліць яе, перапрацаваць на тэхналагічных аб'ектах і перадаць таварную прадукцыю заказчыку — Беларускай нафтавай кампаніі», — падкрэсліў гендырэктар завода.

Што датычыцца чаканай рэнтабельнасці перапрацоўкі нафты, то Анатоль Купрыянаў не даў выразнага адказу. Ён адзначыў, што па выніках перапрацоўкі пробнай партыі венеусальскай нафты, якая будзе адцьвэць Беларускай нафтавай кампаніяй, і будучы вызначаны далейшы матчынасць па прадаўжэнні закупак і перапрацоўкі венеусальскай нафты на Мазырскім НПЗ.

Паводле паведамленняў прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Хайнца Фішэра

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка ад імя Беларускага народа і сьбе асабіста павіншаваў Хайнца Фішэра з перавыбраннем на пасаду Федэральнага Прэзідэнта Аўстрыйскай Рэспублікі.

Прэзідэнт Беларусі выказаў надзею, што Хайнц Фішэр і ў далейшым будзе садзейнічаць развіццю беларуска-аўстрыйскіх адносін, пашырэнню ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

МЕНШ ШЛЮБАЎ І... ДЗЯЦЕЙ

Па стане на 1 красавіка ў Беларусі пражывала 9 млн 473,6 тыс. чалавек. Гэта лічба, як заўважыў у Нацыянальным статыстычным камітэце, аказалася на 13,4 тыс. меншай у параўнанні з аналагічнай датай мінулага года.

У цэлым, паведалі ў Белстата, за сёлётна студзень—сакавік у краіне памерлі 35,3 тыс. чалавек — на 599 менш у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года. Але на 748 чалавек знізілася і нарадзальнасць — усюго за першыя тры месяцы гэтага года з'явілася на свет 26,1 тыс. дзяцей. Прычым яшчэ адной не надта прыемнай асабліваасцю апошняга часу стала прыкметна (на 18,4 працэнта) змяншэнне колькасці зарэгістраваных шлюбав. Дзеля справядлівасці, агульняць тэмпы скарачэння насельніцтва крыху стрымлівае міграцыя: сёлёта на сталае месца жыхарства да нас прыехала 4148 чалавек, тады як з'ехала з краіны — 1608. Дарчы, як сведчыць статыстыка, своеасаблівым лідарам па колькасці насельніцтва застаецца сталіца — у пачатку красавіка тут налічвалася 1 млн 837,3 тыс. жыхароў. На тэрыторыі Гомельскай вобласці пражывала 1 млн 437 тыс., Мінскай — 1 млн 417,3 тыс., Брэсцкай — 1 млн 397,8 тыс., Віцебскай — 1 млн 226,3 тыс., Магілёўскай — 1 млн 89,8 тыс., Гродзенскай — 1 млн 68,1 тыс. чалавек.

Сяргей ГРЫБ.

Выратавальнікі вызвалілі работніцу з ціскаў

Работніца Ашмянскага хлебакамбіната аказалася заціснутай у ціскі абсталявання, паведалі БЕЛТА ў цэнтры прапаганды і навучання Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС.

Здарэнне адбылося 26 красавіка пасля 22.00. Пяцідзясцігадовая жанчына працавала на астэдыяліцель-ўкладчыку і аказалася заблакаванай у прыпад выгрузнага транспарціра. Супрацоўнікам МНС даялося прымяніць бензарэ, каб вызваліць яе левую руку з ціскаў абсталявання. Фармоўшчыца была шпіталізаваная ў Ашмянскую раённую бальніцу, дзе ёй пастаўлены дыягназ «сцісненне левага перадплечча, ударэння ран сярэдняй трохі левага перадплечча». На прадпрыемстве працуе камісія, якая высвятляе прычыны здарэння.

ПАД МАГІЛЁВАМ АДЧЫНІЎСЯ СУЧАСНЫ РЭАБІЛІТАЦЫЙНЫ ЦЭНТР

Ва Урадзэ

Старшыня беларускага ўрада Сяргей Сідорскі падчас рабочай паездкі ў Магілёўскую вобласць 27 красавіка браў удзел ва ўрачыскай цырымоніі адкрыцця бальніцы медыцынскай рэабілітацыі ў Магілёўскім раёне.

Будынак бальніцы пачалі ўзводзіць амаль 20 гадоў таму, у лясной зоне меркавалі зрабіць калгасную здраўніцу. Аднак неўзабаве будаўніцтва было замарожана, і толькі ў апошнія гады пад Магілёвам вырас сучасны і прыгожы шматпавярховы будынак з арыгінальным шклянём дахам.

Сяргей Сідорскі на адкрыцці бальніцы нагадаў пра 24-ую гадыну Чарнобыльскага катастрофы, ад якой пацярпела Беларусь. Ён расказаў, што даўня яшчэ існаваў цэнтра для рэабілітацыі людзей, якія жывуць на пацярпелых ад радыяцыйных тэрыторыях і маюць патрэбу ў лячэнні, атрымапа працяг дзякуючы ўмяшанню Аляксандра Лукашэнка. Паводле распараджэння кіраўнік дзяржавы, праект атрымаў новае жыццё і ўвасобіўся ў сучасную бальніцу медыцынскай рэабілітацыі.

Для паспяховай працы спецыялістаў у бальніцы рэабілітацыі ёсць самае сучаснае медыцынскае абсталяванне, якое будзе далей абнаўляцца. Ва Урадзэ лічаць, што на ім могуць праходзіць навучанне студэнты-медыкі. Сяргей Сідорскі агледзеў утульня пакой для пацыентаў, залы для лячэбнай фізікультуры, басейн і розныя прылады для аднаўлення здароўя.

У гэтым цэнтры набліжаюць людзей да эканомікі і жыцця, — лічыць кіраўнік урада. — Яны даюць чалавеку адчуць, што нават пасля цяжкай хваробы альбо траўмы ён можа працаваць побач з намі і браць актыўны ўдзел у жыцці. Медыкі мяркуюць, што бальніцкая рэабілітацыя дазволіць на 5-7% знізіць першасны выхад на інваліднасць. Эканамічны эффект ад уратавання аднаго чалавека ад інваліднасці — 6-7 мільянаў рублёў у год. — Я ўпэўнены, што мы рухаемся і будзем тым аб'екты, якія патрэбны нам для стварэння новага жыцця ў нашай ідуоўнай краіне! — так завяршыў сваё віншаванне з нагоды адкрыцця бальніцы медыцынскай рэабілітацыі Сяргей Сідорскі.

Прэм'ер-міністр у той жа дзень пабыў у Шклове. Ён наведваў ААТ «Папяровая фабрыка «Спартак», дзе цяпер робіцца тэхнічнае пераўзбраенне і рэканструкцыя прадпрыемства. Тэрыторыя гэтага прадпрыемства сёння — сучасная будоўля. Работы ідуць шпарка: тут узведзены новыя будынк, ідзе рэканструкцыя старых памяшканняў. Новае аздабленне выканана ў энергичных бела-чырвоных колерах. На фабрыцы ўжо усталяваная новая лінія па вытворчасці гофракардону. Тавяўскай спецыялісты наладжваюць новую тэхніку і навуачно шклоўцаў. Побач усталявана і лінія па вытворчасці скрыньня з гофракардону.

СТАР. 2

Выставы ВАДЫ І ЦЯПЛА КОЖНАМУ ДОМУ!

ПАГАДЗІСЯ, можна зрабіць у кватэры ці доме шыкоўны рамонт, а можна выкастаць усю работу ў бюджэтным варыянце. Можна абстаўіць жыллё дарагой мэбляй і прадметам інтэр'еру, а можна спыніцца на мінімалісцкім стылі. Усё гэта будзе справай выключна вашага густу і ташчыннага прадметна. Аднак ні ў элітным, ні ў танным жыллі немагчыма абысціся без вады і цяпла.

Учора ў сталіцы ў выставачным павільёне па вуліцы Янкі Купалы, 27 распачала сваю працу 12-я міжнародная спецыялізаваная выстава «Вада і цяпла», якая будзе дзейнічаць да 30 красавіка ўключна. Гэта адзіны такі выставачны форум у краіне, прысвечаны сістэмам ацяплення, водазабеспячэння, вентыляцыі, сантэхніцы і абсталяванню для басейнаў. Ён традыцыйна збірае вядучых вытворцаў і пастаўшчыкоў як у Беларусі, так і з шэрагу краін свету. Сёлёта, напрыклад, у форуме берду ўдзел больш за 160 прадпрыемстваў з 12 краін. Да іх экспазіцыі «труба кліч» найперш прадстаўнікоў жыллёва-камунальнай галіны, праекцыйшчыкаў і архітэктараў. Зрэшты, і простаму чалавеку, які імкнецца зрабіць сваё жыллё сучасным, выкарыстаць тэхналогіі, прыборы, якія дзавалююць берагчы ўласнае здароўе і энэргарэсурсы, будзе на тым глядзельцы на выставе. Мы паспрабавалі ўвясці, што да маглы зацікаваць такога наведвальніка форуму.

...Прамысловы варыянт светлавага абагравальніка з'явіўся ў тэхстыльнай Турцыі: перад тым як тканіна скручвалася ў рулоны і паступала на склад, яе трэба было прасушыць. Развешваюць недзе кіламетры тэхстылю для прасушкі было незвычайнай справай, таму і з'явіліся такія абагравальнікі, якія потым сталі выварабляцца і для жытля.

— Светлавы абагравальнік грэе святлом і працуе па прынцыпе сонца. Электраэнергія, з максімальнай эфектыўнасцю пераўтвараецца ў святло, якім і адбываецца абагрэў. Грэецца не паветра, а прадметы. Грэецца не паветра, а прадметы. Пад «купалам» цяпла чалавек аказваецца ўжо праз 30 секунду пасля ўключэння прыбора, незалежна ад вышыні столі. Ад канвектараў жа і звычайных батарэй нагрэтае

цяпло 1,2 кВт каштуе ўдваж даражэй за маслыны — 400 тысяч рублёў. Аднак трэба паматаць, што абагравальнік дазволіць спажыць эканомічна: за кошт прагрэтых паверхняў у цяплі будзе распушчана вада па ўсім памяшканні нават тады, калі прыбор ўжо не працуе, — патлумачыў Генадзь Лапацін.

Цяпер кватэры ў новабудоўлях здаюць адразу з індывідуальнымі прыборамі ўліку спажывання вады, маюцца ў дамах і дыстанцыйныя сістэмы збору і ўліку спажытых рэсурсаў, звесткі з якіх паступаюць у дыспетчарскую. На аічынны рынку цяпер працуюць чатыры кампаніі па пастаўках такіх лічыльнікаў. І толькі аічыннае навукова-вытворчае ТАА «Гран сістэма-с» мае ўласную вытворчасць. Выпускам прыбораў ўліку прадпрыемства займаецца 15 гадоў. За гэты час вартасці яго прадукцыі паспелі ацінаць не толькі аічынныя спажыўцы. Цікавая рэч: прыборы ўліку некалі прыйшлі да нас з іншых краін, а цяпер наша прадпрыемства пастаўляе іх у замежжа.

Працуем з Украінай, Казахстанам, вельмі актыўна — з Расіяй. Закупкі прыбораў ўліку вялі і Масква, і нават Якуція, — расказала нам галоўны спецыяліст аддзела маркетынгу прадпрыемства Галіна ШАЛАМАВА. — Наша прадукцыя ў параўнанні з аналагамі менш каштуе, а якасць гарантавана ўласнай вытворчасцю. Паказанні прыбораў вельмі хутка здымаюцца. Таму ў нас два кірункі дзейнасці: не толькі праз тэндэры з упрэўленнем капітальнага будаўніцтва Мінгарвыканкома, Міністэрствам жыллёва-камунальнай гаспадаркі, але і з практычнымі арганізацыямі. Пры распрацоўцы праектаў жылых і нежылых памяшканняў яны адразу закладваюць у іх выкарыстанне нашых прыбораў ўліку.

Сяргей РАСОЛЬКА. Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

ТРАВА ЗГАРЭЛА... З ТЭЛЕФОНАМ І ГРАШЫМА

Жыхар Баранавічаў паехаў на свай дацны ўчастак за в. Русіна, на якім не быў некалькі гадоў. Лапкі зямлі лічыўся за чалавекам, хоць нікага будынка на ім не было. Участак моцна зарос бур'янам, і данчнк выршыў наведзі там парадка. Было цяпла, мужчына распрануў і падаўся да мяжы, каб падлапіць траву. Калі ўчастак стаў роўным і чорным, гардажннч усюпомні пра куртку, але тая згарэла разам з мабільнікам і 450 тысячамі рублёў.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Прамая лінія НА ПРЫЁМ ДА АЛЕРГОЛАГА

Кожны трэці чалавек на зямлі пакутуе на тую або іншую форму алергіі. Колькасць такіх хворых з кожным дзясцігоддзем падвойваецца. З чым гэта звязана? Чаму ў адных людзей узнікае алергія, а ў другіх — не? Якіх правілаў у паўсядзённым жыцці трэба прытрымлівацца тым, хто схільны да алергичных рэакцый? Як змякчыць прыяўлены алергіі? Якія рэчывы могуць быць алергенамі? Пра гэта вы зможаце пагаварыць падчас нашай «прамой лініі» з кандыдатам медыцынскай навук, дацэнтам кафедры алергалогі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі Людмілай Вячаслаўнай МАСЛАВАЙ. «Прамая лінія» абдузецца СЕННЯ, з 12.00 да 13.30 па нумарах: 8(017) 292 38 92 і 292 38 21.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У РАДЗЕ АДБЫЛАСЯ БОЙКА ЗА ЧАРНАМОРСКІ ФЛОТ

Учора ў Радзе, дзе ўкраінскія дэпутаты выступілі за ратыфікацыю дамоваў аб падаўжэнні базавання Чарнаморскага флоту Расіі ў Крыме, адбылася бойка. Прадстаўнікі апазіцыі закідалі спікера парламента Украіны Уладзіміра Літвіна яйкамі. Але той, у сваю чаргу, мужна адкрыў пасяджэнне.

Імя дапамагалі дэпутаты, якія акружылі спікера, раскрылі парасоны і абаранілі Літвіна. У парламенце сталі неймаверны гул. Праз лічаныя секунды ў залу пасяджэння Вярхоўнай Рады была кінутая дымавая шашка, а ўслед за ёй адзін з апазіцыянераў кінуў другую. Зала запоўнілася густым едкім дымам, аднак выступы дэпутатаў працягваліся, нягледзячы на баявыя дзеянні. Шэраг дэпутатаў, праўда, усё ж пакінуў памяшканне, заціскаючы насы насоўкамі. А Літвін працягваў весці пасяджэнне, на якім зарэгістравалі 21 народных выбарнікі. У залу пасяджэння прыбылі экс-прэзідэнт Віктар Юшчанка і экс-прэм'ер Юлія Цімашанка, якія выступілі супраць ратыфікацыі дамоваў з Расіяй.

Шумна было і за межамі ўкраінскага парламента: сутыкненні паміж мільяўны і калонамі ўкраінскай апазіцыі адбыліся проста перад будынкам. Па словах прадстаўнікоў праваахоўных аргануў, я сцен парламента сабралася некалькі тысяч чалавек. Прыхільнікі і праціўнікі ратыфікацыі дамоваў спрабавалі рушыць калонай у будынак парламента, аднак ім перашкоділа міліцыя.

21 красавіка Расія і Украіна падпісалі дамову, паводле якой знаходжанне Чарнаморскага флоту РФ у Крыме працягнецца пасля 2017 года на 25 гадоў з правам наступнай прапалгаці яшчэ на пяць гадоў. Дамова павінна быць ратыфікаваная парламентамі дзвюх краін.

КАРОЛЬ БЕЛГІЇ ЗВОЛЬНІЎ УРАД

Пасля некалькіх дзён разважанняў кароль Бельгіі Альберт Другі прыняў адстаўку кіраўніка кабінета міністраў Іва Летэрма, выкліканую моўнымі праблемамі ў краіне.

Палітычны крызіс распачаўся пасля чарговага няўдалага спробы ўрэгуляваць сітуацыю ў двухмоўнай выбарчай акрузе Брусель-Хале-Вілвордз, з якой улады не могуць справіцца ўжо больш як 30 гадоў. У парламенце Бельгіі палова дэпутатаў прадстаўляе Фландрыю, другая палова — Валонію. Некалькі дзён таму прэм'ер-міністр Бельгіі Іу Летэрма вырашыў агучыць у парламенце сваё бачанне ўрэгулявання дадзенай праблемы. Але яго рэцэпт не спадабаўся фламандскім лібералам, якія вышлі з кааліцыі і пакінулі ўрад. Пасля гэтага кіраўнік кабінета міністраў падаў каралю прашанне аб адстаўцы. Цяперашні палітычны крызіс можа не толькі мець негатыўныя сацыяльна-эканамічны наступствы ўнутры краіны, але і пашкодзіць міжнароднаму іміджу Бельгіі. Нагадаем, што з 1 ліпеня 2010 года дзяржава павіна старшыстваваць у Еўрасаюзе.

ГОДОВОЙ БАЛАНС за 2009 год				
республиканского дочернего унитарного страхового предприятия «СТРАВИТА».				
220037, г. Минск, пер. Козлова, 7, тел./факс: (8 017) 245 16 99. УНП 8060000046 тыс. руб.				
АКТИВ		ПАССИВ		
1	2	3	4	
Основные средства	8 032 701,4	Источники собственных средств — всего,		10 830 594,0
Нематериальные активы	164 063,6	в том числе:		
Финансовые вложения — всего,	58 971 071,8	уставный фонд		5 062 881,6
в том числе:		резервный фонд		132 441,5
инвестиции в дочерние общества		дополнительный фонд		3 862 701,4
инвестиции в другие организации	7 308,0	фонд накопления		—
облигации и другие долговые инструменты	12 657 470,9	фонд потребления		—
прочие финансовые вложения	46 306 292,9	целевое финансирование		—
Доля перестраховщиков в страховых резервах		нераспределенная прибыль прошлых лет		207 765,5
Дейтоеры — всего,	521 505,9	нераспределенная прибыль отчетного года		1 864 804,0
в том числе:		в том числе:		
дебиторская задолженность по операциям страхования, сострахования и перестрахования	10 146,5	Страховые резервы и фонды — всего,		114 593 648,7
депо премий по рискам		в том числе:		
прямые в перестраховании		фонд страховых резервов		114 535 202,9
дебиторская задолженность (кроме операций страхования, сострахования и перестрахования)	511 359,4	фонд предупредительных (превентивных) мероприятий		6 044,4
Прочие активы — всего,	67 407 649,4	гарантийные фонды		52 401,4
в том числе:		Кредиторы — всего,		4 858 076,2
незавершенное строительство		в том числе:		
материальные ценности и затраты	1 010 067,0	кредиторская задолженность по операциям страхования, сострахования		11 293,5
денежные средства	66 397 552,4	кредиторская задолженность по операциям перестрахования		—
собственные акции (доли)		делю премий по рискам, переданным в перестрахование		—
прочие активы	</			

З'езд настаўнікаў краін СНД адкрывае новыя магчымасці ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва ў сферы адукацыі

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэна накіраваў прывітанне ўдзельнікам I з'езда настаўнікаў, работнікаў адукацыі дзяржаў — удзельнік СНД, які праходзіць у Астане.

У прывітанні гаворыцца, што працэсы інтэграцыі сталі дамінуючай тэндэнцыяй у сучасным свеце, і гэта сутэрва адкрывае новыя магчымасці і перспектывы ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва краін Садружнасці ў сферы адукацыі. Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць, што правядзенне такіх форумаў стане добрай традыцыяй. «Развіццё дзелаў і творчых кантактаў лепшых прадстаўнікоў педагогічнай грамадскасці розных дзяржаў будзе садзейнічаць павышэнню якасці адукацыі, абмену перадавымі вопытамі, распусьцюджванню наватарскіх тэхналогій і метадык выкладання, удасканаленню ўзроўню падрыхтоўкі кадраў», — адзначаецца ў прывітанні.

Аляксандр Лукашэнка выказаў спачуванні ў сувязі з гібельню ваеннаслужачых

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэна ад імя беларускага народа і сабе асабіста выказаў спачуванні Прэзідэнту Рэспублікі Карэя Лі Мен Баку, а таксама родным і блізкім загінулым 26 сакавіка на карэе «Чханан» ваеннаслужачых.

Камісія ў Рэспубліцы Карэя, якая займалася расследаваннем здарэння, завяршыла сваю работу. Урад гэтай краіны аб'явіў пцідзённю жалобу, каб ушанаваць памяць загінулых маракую.

Прае-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Уладзімір Макей і Матыяс Платцэк абмеркавалі інвестыцыйнае супрацоўніцтва Беларусі і федэральнай зямлі Брандэнбург

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Уладзімір Макей учора сустраўся з прэм'ер-міністрам федэральнай зямлі Брандэнбург (ФРГ) Матыясам Платцэкам, павадзімай БЕЛТА.

На сустрэчы абдыліся абмеркаванне шырокага кола пытаньняў гандлёва-эканамічнага і інвестыцыйнага супрацоўніцтва. Выказана ўзаемная зацікаўленасць Беларусі і федэральнай зямлі Брандэнбург у развіцці міграцыйна-адукацыйнага ўзаемадзейня, рэалізацыі сумесных праектаў, у першую чаргу ў сферы лагістыкі, энергетыкі і ацэнтам на энергазберажэнні і выкарыстанні аднаўляльных крыніц энергіі.

...АДЧЫНІЎСЯ РЭАБІЛІТАЦЫЙНЫ ЦЭНТР

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Развіццё рынку спажывецкіх тавараў, аптовага гандлю і супермаркетаў дуктуе вялікі попыт на якасную ўпакованую прадукцыю ў Беларусі і за яе межамі. У Шклове атрымліваюць замовы з Расіі і Украіны. Калі новая машына запрацую, то яна будзе вырабляць 40 мільёнаў кубічных метраў гофракардону ў год. Другая ступень тэхнічнага пераабрабання «Спартак» — гэта закуп і ўвядзенне ў строй машыны на вытворчасці паперы санітарна-гігіенічнага прызначэння. Новая лінія, якая цяпер вырабляецца для шклоўскай фабрыкі ў Італіі, у суткі будзе вырабляць 50 тон паперы. Гэта будучы сурвэкт, папярэня ручнікі і туалетная папера высокай якасці. Рэканструкцыя папярэня фабрыкі «Спартак» завяршыцца ў 2011 годзе.

Стрыгей Сідорскі ў Шклове таксама наведваў завод газетнай паперы і правёў нараду па вытворчых пытаннях.

Ілона ІВАНОВА. Марцінўскі раён — Шклоўскі раён.

65-годдзе Перамогі: святая ад Масквы да Брэста

А Мінск 9 мая вернецца ў мінулае

СВЯТОЧНЫЯ мерапрыемствы, якія адбудуцца сёлет у Дзень Перамогі ў сталіцы і ў цэлым па краіне, аб'ядноўць стаць не толькі надзвычай учаснікамі, але і як ніколі маштабнымі, а некаторыя — нават унікальнымі. Нездарма ў апісанні праграмы святая так часта гучыць слова «ўпершыню».

Фота БЕЛТА.

Так, расказаў першы намеснік міністра культуры РБ Уладзімір Рылатка, упершыню для жыхароў і гасцей горада падрыхтаваная канцэртная праграма ўжо напярэдадні асноўных мерапрыемстваў. 8 мая а 21 гадзіне, на пляцоўцы каля стайцы «Мінск — горад-герой» адбудзецца эстраднае прадстаўленне «Песняроў» «Праз усю ваіну да Перамогі» з удзелам аркестра Узброеных Сілаў РБ і іншых творчых калектываў.

Упершыню ў вайсковым парадзе 9 мая ў пешай калоне нароўні з 3 тыс. беларусаў пройдуць таксама падраздзяленні Узброеных Сілаў Расійскай Федэрацыі (76-я гвардзейская дэсантна-штурмавая дывізія) і Украіны (95-я асобная аэрамобільная брыгада). У сваю чаргу, 130 беларускіх курсантаў возьмуць удзел у парадзе ў Кіеве, а 75 чалавек з беларускіх мабільных сілаў парамаршыруюць па Чырвонай плошчы ў Маскве. Традыцыйна ў парадным строі пасля пешых разлікаў мы ўбачым механізаваную калону — паводле слоў каманданта Ваеннай камандантуры Узброеных Сілаў РБ Анатоля Грыцава, у ёй будзе заўдзейнічана больш як 130 адзінак баявой тэхнікі, прычым некаторыя ўзоры яе таксама будучы дэманстравацца ўпершыню.

Тэатралізаванае малодзевя-спартыўнае шэсце, што адбудзецца адразу пасля парада, сёлет будзе называцца «Ранак мінскі», і паводле задумы арганізатараў і рэжысёра-пастановшчыка Вячаслава Паніна, нагадае гледачам не столькі пра падзеі Вялікай Айчыннай вайны, колькі пра мірнае пасляваеннае жыццё — ад 1945-га да цяперашняга часу.

У пасляваенны Мінск павіны перанесці ўдзельнікі і народныя гуляны, што разгоруцца ўдзень 9 мая ў сталіцы на праспекце Пераможаў — ад стэлы да станцыі метро «Няміга». Украпленне культуры Мінагарыканкама мяркуе, што наведнікі будзе чым здзівіць і ўразіць.

Не застанецца без увагі пляцоўка каля Опернага тэатра, упадабана многімі жыхарамі і гасцямі сталіцы — тут 9 мая пры ўдзеле салістаў опернага тэатра і аркестра «Няміга» адбудзецца тэатралізаваны канцэрт-баль «Майскі вальс».

Упершыню 30-залапыя яскравыя святочны салют у Мінску будзе сплучаны з музычнай праграмай — каля абеліска «Мінск — горад-герой» а палове дзвятай вечара панчэцка выступленне зводнага сімфанічнага аркестра. Творчыя сілы трох калектываў — аркестраў Белдзяржфілармоніі, Вялікага тэатра оперы і балету і Белтэлерадыёкампаніі пад кіраўніцтвам маэстра Аляксандра Ансімава — дадуць двухдзінны канцэрт «Салют пераможцам», паслухаць які змогуць уся ахвотныя.

Акрамя таго, запланавана шэраг сумесных беларуска-расійскіх мерапрыемстваў. Так, сумесна з Пастаянным камітэтам Саюзнай дзяржавы ў гонар Дня Перамогі ў Мінску і Маскве адбудуцца канцэрты з удзелам беларускіх і расійскіх артыстаў: у Маскве 1 мая ў канцэртнай зале імя Чайкоўскага выступіць вялікі сімфанічны аркестр Белдзяржфілармоніі з удзелам расійскіх салістаў, а ў Мінску 9 мая на пляцоўцы каля Нацыянальнай бібліятэкі дадуць сумесны канцэрт папулярныя беларускія і расійскія артысты.

Тры музеі Вялікай Айчыннай вайны — маскоўскі, кіеўскі і мінскі з'яраць да 65-годдзя Перамогі сабралі і пакажуць унікальную калекцыю рэчаў і ўзнагародаў легендарных палкаводцаў Вялікай Айчыннай вайны, а таксама рэдкіх архіўных дакументаў (напрыклад, акт аб безумоўнай капітуляцыі фашыскай Германіі).

З 29 красавіка ў Беларусі прыбудзе міжнародны аўтапрабег «Дарогамі Перамогі» — аўтамабільнасць з нашай рэспублікі, Расіі і Украіны праедуць па маршруце Масква — Мінск — Брэст — Смаленск — Масква, ускладаючы памятныя вянкы да галоўных помнікаў Вялікай Айчыннай вайны.

А ўжо сёння ад Плошчы Перамогі ў Мінску стартуе яшчэ адзін прабег — ініцыяваны Беларускім рэспубліканскім саюзам моладзі марафон «65», прысвечаны 65-годдзю Перамогі. Яго ўдзельнікі разам з зоркамі беларускай эстрады, прадстаўнікамі маладзёжных субкультураў, ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны пранесуць эстафетна Агно Паміж праз усю абласную цэнтры нашай краіны, у кожным з якіх адбудуцца таксама адмысловыя канцэрты і сустрэчы з ветэранамі. Фінішуе гэта акцыя 3 мая ля мемарыяльнага комплексу «Курган Славы».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

BELARUS EXPO 2010 白俄罗斯

ПАД ДАХАМ ВЫСТАВАЧНАГА ПАВІЛЬЁНУ БЕЛАРУСІ Ў ШАНХАІ БУДУЦЬ ЛЁТАЦЬ БУСЛЫ

Беларусы на сусветнай выставе «Экспа-2010» пакажуць сучасныя тэхналогіі і традыцыйна нацыянальныя каштоўнасці.

1 мая, у дзень адкрыцця выставы, пад дахам нашага павільёна ў Шанхаі будзе лётаць некалькі буслоў. Праўда, не жывыя. Яны, як і неба, будучы створаныя пры дапамозе камп'ютарнай графікі. Наведвальнікі таксама змогуць убачыць галаграмы беларускіх скарабаў (пояса Вітаўта XIV стагоддзя, скараба срэбных манетай, фрэсак старажытных храмаў і г.д.). Нерэальнае падарожжа па часе можна будзе здзейсніць, паглядзеўшы ў «сканер мінулага». Гэта спецыяльныя плазменная экраны, на якіх будзе транслявацца кароткі фільм пра гісторыю Беларусі ад старажытнасці да сучаснасці, на іншых будучы паказваюцца прэзентацыі беларускіх краіваідаў і гарадоў. На вялікіх экраных, што месцяцца па сценах павільёна, можна будзе праглядзець відэаролікі пра сучасную Беларусь.

Паколькі лейтматывам усёй выставы з'яўляецца фраза «лепшыя плошчы Перамогі, варотаў горад — лепшае жыццё», то слогама выкарыстоўваюцца элементы яго слоўзлучэнне «горад скарабаў».

У цэнтры горада павільёна — паўкруглыя мастакоў усіх часоў. Гэта Юры Пэн, Аляксандр Кішчанка, Віктар Альшэўскі, Уладзімір Тоўсцкі, Аляксей Кузьміч, Леанід Шчамляў, Мікалай Кірэў, Мікалай Селішчук, Нініль Шанская і інш.

На беларускіх выставе будучы працаваць суверенныя крамы, у якіх можна будзе набыць беларускія ўпрыгажэнні, разнастайныя су-

веніры, значкі і г.д. З'яраць да гэтай падзеі наша краіна падрыхтавала памятныя манеты і паштовыя маркі. Тут жа прайдуць дзюгастацыі страў нашай кухні, кандытарскіх вырабаў, а таксама выступленні народных ансамбляў. У Шанхаі прайдуць 12 творчых калектываў з усіх абласцей і Мінска. На працягу ўсяго часу выставы перад гасцямі будучы выступаць «Талака» з Віцебска, «Пастараль» і «Круціцкія музыкі» з Мінскай вобласці, «Белыя росы» з Гродна, «Медуніца» з Магілёва і інш.

Па ацэнках спецыялістаў, на падрыхтоўку і афармленне беларускага павільёна было патрачана \$3 млн. Спонсарскаю дапамогаю аказалі шэраг беларускіх банкаў і бізнес-структур.

— Наша задача — паказаць, што Беларусь сёння — гэта краіна, якая развіваецца і ў навукавай, і ў эканамічнай, і ў сацыяльнай сферы, — кажа Ірына Наркевіч, намеснік міністра гандлю. — Для нас гэта магчымасць паказаць сябе і замацаваць на міжнародным рынку.

Абзац

▲ З пачатку года ў Мінску каля 1,5 тыс. аўтамабілістаў пазбавіліся праваў за кіраванне аўто ў нецярповаым стане.

▲ У Віцебскім раёне пры будаўніцтве зернятоку загінуў рабочы. НЗ адбылося ў вёсцы Янавічы. Падчас правядзення будаўнічых работ на тэрыторыі зернятоку абвалілася загарадная пліта з бетонных блокаў і прыдушыла работніка 1957 г.р. Ад атрыманых пашкоджанняў ён памёр на месцы. Праверку праводзіць пракуратура.

▲ Сморгонскі памежнік затрымаў на мяжы «Мерседэс» з зліпнёнай шчанкамі. У пункце пропуску «Каменны Лог» памежнікі выявілі незвычайны тавар — сваёная ў каробцы кантрабандна аказалася жывой. Грамадзянін Польшчы транзітам праз Літву ў Беларусь спрабаваў правезці каля 40 шчанкоў алітных парод — 32 ўржыўскія і тэму каля 2 мільярдныя балонкі і 3 чыхуа-хуа. Сабачкі ацэненыя ў суму каля Вр17 млн і дастаўленыя ў кіналагічны цэнтр.

Поўны абзац

▲ Сям'я згубіла на бульбе дзіця. Па Івана-Франковічцыне (Украіна) суткі шукалі 4-гадовага хлопчыка, якога гора-бацькі згубілі, калі саджалі раніцу. Па інфармацыі прэс-службы МНС вобласці, дзіця знікла раўняў у пятніцу, і толькі ўвечары маці з'яўлялася па дапамогу. Хлопчыка шукалі 2000 эмчэсаўцаў са службовымі сабакамі, аднаўскоўцы і нават вадальцы. Пад ранцаў суботы адзін з вясцоўцаў убачыў дзіця, што спала пад дравам. Малы ў бальніцы, яго абследаюць.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і Інфармагенцтваў.

ЗАКАЎЦЬ ЖОНКУ ЗА \$5000

У планы мужчыны не ўваходзіць развод і падзел маёмасці. Як паведаміў карэспандэнт «Звязды» старшы памочнік пракурора горада Мінска Сяргей БАЛАШАЎ, 39-гадовага рабочы аднаго са сталічных прадпрыемстваў і 41-гадовага жанчына, якія выхоўваюць дваіх дзяцей, сур'ёзна пасварыліся. А пасля жанчына прапанавала сваіму чалавеку развесці і раздзіліць маёмасць. Той пакрыўдзіўся, што настолькі, што вырашыў — ім мяна месца на адным свеце. Расправіцца з ж жонкай ён задумаў чужымі рукамі і звярнуўся па дапамогу да дэлегата сваяка, таксама сталічнага жыхара. Апошні знайшоў выканаўцу, які за грошы паабяцаў устарэніць праблему: сьніслы, што «заказ» будзе каштаваць 5 тысяч долараў ЗША. Падарозны перадаў кілеру фотаздымак ахвяры, задатка, а таксама дакладна расправёў пра яе звычкі — дзе бывае і ў які час. Бакі дамовіліся, што жанчына павіна загінуць ад колата-рэзанага ранаў.

На шчасце, у справы зчасовава ўмяшаліся супрацоўнікі правахоўных органаў, якія далішы ход падзей узялі ў свае рукі. Затрымаў за-казчыка, калі ён перадаваў грошы за нібыта выкананае заказное зойства. Акрамя таго, затрыманы і сваяк падарознага. Па гэтым факце пракуратурай Кастрычніцкага раёна заведзена крымінальная справа па ч.1 артыкула 13 КК — «замах на зойбства».

Ігар ГРЫШЫН.

РУП «ВИТЕБСКИЙ ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БЕЛРЕМСТРОЙСВЯЗЬ»

- здание административно-хозяйственное, инв. № 2001С-42497, пл. 589,0 кв.м по адресу: Витебск, ул. 4-я Заслонова, 4А, начальная цена продажи с учетом НДС 215 354 684 руб., задаток 21 535 468 руб. для обслуживания здания выделен зем. участок № 0,0668 га. Официальное извещение опубликовано в газете «Звязда» № 35 от 25.02.2010.

Аукцион состоится 20 мая 2010 в 12.00 по адресу: Витебск, ул. Свидинского, 4. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00 по 19.05.2010 (включительно) по адресу: Витебск, ул. Свидинского, 4. Заключительная регистрация участников 20.05.2010 с 11.30 до 12.00 по месту проведения аукциона. Порядок участия и проведения аукциона опубликован на сайте www.Ocenka.by.

Дополнительную информацию можно узнать у Организатора аукциона: 8 (0212) 435 435; 8 (029) 591 00 02.

РУП «ВИТЕБСКИЙ ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «ВИТЕБСКМЕБЕЛЬ»

Лот: Производственное здание Цех № 1 площ. 6210,6 кв.м, производственное здание Цех № 2 площ. 11560,8 кв.м, производственное здание «Сушилка» площ. 764,6 кв.м, производственное здание «Механические мастерские» площ. 294,7 кв.м, склад РСГ площ. 107,8 кв.м, производственное здание лесопильного цеха площ. 1077,8 кв.м, склад-сарай сухих мебельных заготовок площ. 467,4 кв.м, здание КНС площ. 45,4 кв.м, здание гаража площ. 515,3 кв.м, склад-сарай сухих мебельных заготовок площ. 379,7 кв.м, производственное здание «Обойный цех» площ. 2583,8 кв.м, здание мебельной площ. 373,0 кв.м, здание административно-бытовое площ. 623,0 кв.м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, вне-площадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 739,2 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1588,5 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 922,8 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, сеть теплоотопительных трубопроводов протяженностью 952,1 м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энерго-цех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 долей капитального строения (малого гаражного

ВЗМОНА

Наталлін ганак

Маладыя мамы Наталля ЯРАХОВІЧ і Наталля ВОЎК — суседкі з вёскі Азёрная Жыткавіцкага раёна.

ДОБРЫЯ СПРАВЫ — У РУКАХ ДОБРААХВОТНІКАЎ

Валанцёры — гэта, як вядома, добраахвотнікі. Абсалютна бескарысліва яны дапамагаюць людзям і арганізацыям у шэрагу самых розных спраў. Менавіта такія людзі з'ехаліся на мінулым тыдні ў Мінск на спецыяльны форум.

Дэлегацыя з Азербайджана, Арменіі, Казахстана, Кыргызстана, Малдовы, Расіі, Таджыкістана, Узбекістана, Украіны і, вядома, Беларусі ўзялі ўдзел у выставе-прэзентацыі валанцёрскіх ініцыятыв, кірмашы метадаў нефармальнай адукацыі, а таксама культурна-забавальнай праграме, вечары зносінаў, экскурсіі... Адным з галоўных пытанняў форума было абмеркаванне неабходнасці стварэння юрыдычнай базы для афіцыйнай рэгістрацыі валанцёрскага руху, бо менавіта адукацыя іх існавання на паперы і з'яўляецца галоўнай перашкодай валанцёрскай дзейнасці.

Абмяркоўвалася і распусціліся дасведлы арганізацыі валанцёрскага руху ў краінах Садружнасці, у цэлым пашырэнне моладзевых сувязяў, наладжванне партнёрства паміж моладзевымі аб'яднаннямі. Для ўдзельнікаў форума выдаюцца, што будучыня — менавіта для добраахвотнай, дабрачыннай валанцёрскай работай многіх маладых людзей у розных краінах свету. А вы як лічыце?

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.

СТАРЭЙШАЯ «СТУДЭНЦКАЯ ВЯСНА»

Фэстываль творчасці моладзі «Студэнцкая вясна» прайшоў у Віцебскі востр ў 21-ы раз.

Як паведамілі нам у Віцебскім абласным камітэце Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі, упершыню ў рамках фестывалю правялі конкурсы відэафітэатра ВВУ. За тры фестывальныя дні студэнты прадэманстравалі свае таленты ў канцэртнай зале «Віцебск». Яны спявалі, танцавалі, гулялі ў КВЗ. Усе самыя лепшыя і цікавыя творчыя нумары былі паказаныя на гала-канцэрце. Пераможцы атрымалі прызы. Цікава, што падарункі на памяць пра фестываль атрымалі і гледачы, якія найбольш актыўна падтрымлівалі «сваіх» на фэсце.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

«7 ЦУДАЎ ПРЫРОДЫ МІНШЧЫНЫ»

Гэтым днямі ў Мінскай вобласці стартуе другі этап інтэрнэт-праекта з такой назвай. У яго рамках будзе прапрацаваны новы моладзевы турыстычны маршрут па тэрыторыі Клецкага і Салігорскага раёнаў.

Праект «7 цудаў прыроды Міншчыны» распачаўся 19 лістапада 2008 года на афіцыйным сайце Мінскага абласнога камітэта БРСМ www.brsmok.by. Сем цудаў прыроды выбіралі шляхам інтэрнэт-галасавання з 34 найбольш цікавых помнікаў прыроды з розных куткоў сталічнай вобласці. Мэтай акцыі было фарміраванне ў моладзі павялі да традыцый, культуры і прыроднай спадчыны сваёй радзімы, а таксама развіццё турызму.

Прэзентацыя першага моладзевага маршруту «7 цудаў прыроды Міншчыны» адбылася 9 ліпеня 2009 года. Маршрут прайшоў па мяляўнічых і незвычайных мясцінах Мядзельскага і Вілейскага раёнаў. Менавіта тут размешчана вядомае возера Нарач, рака Вілія, Вілейскае вадасховішча, востраў-замак на возеры Мядзел, дзе захаваліся рэшткі гарадскіх умацаванняў XI стагоддзя, унікальны ніцая елка і Блакітныя азёры.

Прэзентацыя маршруту ўключала ў сабе моладзевыя турыстычныя мерапрыемствы: пешыя паходы, турзлёты, аўтапрабегі. Пабывалі турысты і ў аграэкасыядабах, якія таксама былі ўключаныя ў маршрут.

Праект выклікаў вялікі рэзананс сярод грамадскасці і моладзі Мінскай вобласці. Таму было вырашана працягнуць рэалізацыю праекта ў 2010 годзе. На гэты раз арганізатарамі выступілі Мінскі абласны камітэт БРСМ, Мінскі абласны камітэт прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя і аддзел па справах моладзі Мінаблвыканкама.

У рамках праекта будзе распрацаваны новы моладзевы турыстычны маршрут (па тэрыторыі Клецкага і Салігорскага раёнаў), куды ўвайдзе пераможца праекта, адзін з самых старажытных «жыхароў» Зямлі — легендарны Клецкі дуб, чый узрост больш за 400 гадоў, і іншыя аб'екты. Як і летася, у маршрут будуць уключаны аграэкасыі.

У чэрвені адбудзецца прэс-тур па новым маршруце для прадстаўнікоў СМІ і Беларускай грамадскасці.

Летам раённыя і гарадскія камітэты БРСМ, турыстычныя аб'яднанні вобласці для апрабачкі маршруту правядуць не менш за 24 турыстычныя мерапрыемствы, падчас якіх здымуць відэафілмы, правядуць валанцёрскія акцыі па добраўпарадкаванні берагоў малых рэк і азёр. Акрамя таго, будзе створаны моладзевы экалага-асветніцкі інтэрнэт-сайт Мінскай вобласці. Вынікі праекта будуць падведзены ў рамках абласнога злёту актыўна, які ў гэтым годзе адбудзецца на тэрыторыі Мядзельскага раёна.

Іна АРЭХАВА.

«Толькі той народ, які выхоўвае моладзь на прыкладзе сваёй гераічнай гісторыі, можа быць упэўненым у заўтрашнім дні»

У краіне ладзіцца Рэспубліканская патрыятычная эстафета «МЫ ПЕРАМАГЛІ!», прысвечаная 65-годдзю Вялікай Перамогі. Назва праекта сімвалізуе нашы важнейшыя каштоўнасці — адзінства нацыі, непарыўнасць гісторыі, трывалую сувязь пакаленняў. Як адзначыў сакратар ЦК БРСМ Аляксандр Далжэўскі, у юбілейны год Перамогі паняцці «патрыятызм», «грамадзянскасць», «патрыятычнае выхаванне» набылі асаблівае значэнне, бо толькі той народ, які выхоўвае моладзь на прыкладзе сваёй гераічнай гісторыі, можа быць упэўненым у заўтрашнім дні.

— Мэта і задачы патрыятычнага праекта шматгранныя, — гаворыць Аляксандр Далжэўскі. — Гэта, у прыватнасці, фарміраванне патрыятычных пануццяў маладых грамадзян на падставе гістарычных каштоўнасцяў і баявых подзвігаў мінулых пакаленняў, аб'яднанне намаганняў моладзі для руплівай дзейнасці на карысць грамадства, забеспячэнне пераёмнасці пакаленняў, выхаванне паважлівых адносінаў да старэйшага пакалення, да ветэранаў вайны і працы, папулярызаванне моладзевага руху. Рэспубліканская патрыятычная эстафета «МЫ ПЕРАМАГЛІ!» — не імгненнае мерапрыемства, яна праходзіць даволі працягла час з лютлага гэтага года па май і ўключае безліч разнастайных акцый і мерапрыемстваў.

Нагадаем, свой старт эстафета ўзяла каля сцен Брэсцкай крэпасці, дзе прадстаўнікі моладзі запалілі ад вечнага агню лампады, якія даставяць ва ўсе рэгіёны краіны як сімвал памяці і адзінства нашага народа. Фінішу эстафета ў сталіцы. Ва ўрачыстых цырымонных перадачах эстафеты ў кожным рэгіёне прымаюць удзел ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, актыўныя беларуска-рэспубліканскага саюза моладзі, навушчы і працоўная моладзь. У памяць аб гераічна загінулых абаронцаў Айчыны да паджожа мемарыяльных комплексаў, помнікаў ускладаюцца кветкі, вянкi, удзельнікі «Вахты памяці» нясуць ганаровую варту. Абовязковы атрыбут удзельніцкай эстафеты — чырвоная-зялёная стужачка «65», значкі і сцягі «МЫ ПЕРАМАГЛІ!». Актыўны ўдзел у праекце прымаюць хлопчыкі і дзяўчынкі, якія займаюцца ў розных гуртках тэхнічнай творчасці. Яны паказваюць экспазіцыйныя матэрыялы, зробленыя сваімі рукамі, і дэманструюць іх падчас правядзення шматлікіх патрыятычных праектаў. Тэрытарыяльныя камітэты БРСМ арганізуюць і праводзяць такія праекты як «Раўненне на герояў Перамогі», праводзяць раённыя сустрэчы пакаленняў «Слава героям!», «Не старэюць душою ветэраны». У першых арганізацыях саюза праходзяць круглыя сталы, ток-шоу з удзелам моладзі, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны і працы, воінаў-інтэрнацыяналістаў, праходзяць мільяны каля помнікаў і мемарыялаў вайскай славы, добраўпарадкаюцца воінскія пахаванні. Акрамя таго, праводзяцца ўшаноўванні ветэранаў. Хоцца прыгадаць праект «Жыве такі ветэран!». У яго рамках актыўна БРСМ арганізуюць збор матэрыялаў, успамінаў, сямейных рэліквій, фотаздымкаў, лістоў, якія адлюстроўваюць баявы і жыццёвы шлях ветэранаў. Сабраныя матэрыялы фарміруюцца ў альбомы, летасіпы і перадаюцца ў абласныя, раённыя, школьныя музеі. Яшчэ адзін цікавы праект — «Мой падарунак ветэрану». Падчас яго юнакі і дзяўчаты наведваюць дома ветэранаў вайны і працы, уручаюць ім памятныя падарункі і сувеніры, аказваюць неабходную дапамогу, запрашаюць на ўрачыстыя сустрэчы з моладдзю. Акрамя таго, ва ўсіх рэгіёнах закладваюцца алеі, скверы да 65-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне. Дарчы, на пасадку дрэў запрашаюцца ветэраны вайны і працы, воіны-інтэрнацыяналісты, заслужаныя людзі раёна, горада. Пасаджанне алеі і скверы фарміруюцца таблічкай з памятным надпісам.

— Я спадзяюся, — заўважае Аляксандр Далжэўскі — што, дзякуючы правядзенню Рэспубліканскай патрыятычнай эстафеты «МЫ ПЕРАМАГЛІ!», мы будзем матываваць моладзь на сацыяльна-значную дзейнасць на карысць грамадства, юнакі і дзяўчаты будуць актыўна ўключаныя ў працы з дзейнасцю грамадскіх арганізацый, будуць ствараць умовы для выхавання асобы грамадзяніна-патрыёта. Ну і, вядома, з'явіцца новыя традыцыі моладзевага руху. Таму мне вельмі хочацца запраسیць усіх жыхароў Беларусаў, моладзь падтрымаць наш праект і прыняць у ім самы актыўны ўдзел.

Так што далучайцеся да Рэспубліканскай патрыятычнай эстафеты «МЫ ПЕРАМАГЛІ!» і тым самым вы зможаце выказаць словы павагі і падзякі тым, хто падарыў нам мірнае неба і тым, хто, на жаль, не дажыў да гэтага дня, але чыя імяны крывёй упісаныя ў гераічныя старонкі нашай гісторыі.

Святлана СУХАРКО.

Наперадзе — лета Будоўля, летнік, аграгарадок

Гэтым летам для моладзі Мінскай вобласці плануецца стварыць прынамсі 89 студатрадаў. Для параўнання: летася ў рэгіёне падобнай лічбы была ці не ўтрая меншай.

Як адзначыў начальнік аддзела па справах моладзі Мінаблвыканкама Алег Маслаў, летася некаторыя студатрады так і не распачалі сваю дзейнасць — з-за ўласных эканамічных цяжкасцяў шэраг арганізацый у апошні момант прынялі рашэнне адмовіцца ад часовага ўладкавання моладзі ва ўрочысце да 14 да 31 года. Сёлета падобныя праблемы паўтарыцца не павінны. Нягледзячы на «асаблівыя патрабаванні» (да ўмоў працы, харчавання, пражывання, адпачынку), значная частка наймальнікам будатрады забараняецца прысягнуць да цяжкіх, а тым больш — да небяспечных работ, — падкрэслівае Алег Маслаў. — Наймальнікі павінны наладзіць кантроль за работамі, паклапаціцца пра забеспячэнне спецаадзеннем і спецаб'ектам. Апроч таго, каб не ўзнікла ніякіх непаразумеў, самі ўзаемаадносінны неабходна ўзаконіць — з кожным удзельнікам атрады заўважана Алег Маслаў, — аднак тут ёсць альтэрнатыва. Падарунак аградоўні і складзіраванне матэрыялаў, існуе значны попыт на выхавацельны і іншыя раёны будатрады аздараўленчых летнікаў. Плюс да таго, даволі папулярным напрамкам з'яўляецца дасягання 2 млн рублёў. Прадаў, тут варты зрабіць адну істотную асаблівасць. Звычайна кіраўнікі тых жа будаўнічых арганізацый ідуць на заключэнне «дагавору падраду» — на выкананне канкрэтных аб'ёмаў работ. Аднавядна, канчатковая сума выплат залежыць ад таго, зможа атрада справіцца з гэтым аб'ёмам ці не.

— Паралельна са студэнцкімі атрадамі наладжваецца работа моладзевых і валанцёрскіх атрадаў, прычым, зразумела, удзел у тым жа валанцёрскім атрадзе з'яўляецца з'яўляецца бясплатным, — заўважае Алег Маслаў. — Аднак гэта справа не столькі грошай, колькі імкнення зрабіць штосьці карыснае. У прыватнасці, добраахвотныя валанцёрскія атрады традыцыйна займаюцца ўборкай тэрыторый навуцальных устаноў, доглядам дзяцей, а таксама добраўпарадкаваннем гістарычных мясцін рэгіёна.

Сяргей ГРЫБ.

Спецыяльная адукацыя Сайт для asablivix дзяцей і asablivix педагогаў

Прэзентацыя сайта ўпраўлення спецыяльнай адукацыі Міністэрства адукацыі адбылася ў зале адукацыйных тэхналогій у Нацыянальнай бібліятэцы. Сайт уяўляе сабой інфармацыйна-адукацыйны рэсурс для асаблівых псіхфізічнага развіцця і спецыялістаў спецыяльнай адукацыі. Гэта сумесны праект Міністэрства адукацыі і Швейцарскага Упраўлення па развіцці супрацоўніцтва ў Беларусі.

Праект asablivix.by вылучаецца высокай інфармацыйнай насычанасцю, даступнасцю, спецыялізацыя (стыль падачы матэрыялаў фарміруе становае стаўленне грамадства да асаблівых псіхфізічнага развіцця), праўдзівасцю, карэктнасцю і арыгінальным дызайнам. У даступнай і максімальна карэктнай форме асобы з асаблівасцямі псіхфізічнага развіцця могуць атрымаць на сайце адказы на пытанні, якія тычацца іх правоў, сацыяльнай аховы, догляду, выхавання, навуцання (у тым ліку і прафесійнага), працаўладкавання, пошуку працы і гэтак далей. У сваю чаргу спецыялісты, якія працуюць у сістэме спецыяльнай адукацыі, атрымаюць у сваё распараджэнне цэласную сістэматызаваную інфармацыйную базу, якая змяшчае адказы на любыя пытанні, у тым ліку і звязаныя з інтэграваным навуцаннем і выхаваннем. Доступ асаблівых псіхфізічнага развіцця да рэсурсаў сайта забеспячэнаецца з дапамогай спецыяльнага праграмага забеспячэння для агульнай інфармацыі і павелічэння тэксту. Кантэнт уяўляе сабой дапаможнік, які ўтрымлівае пашыраную інфармацыю для самай шырокай інтэрнэт-аўдыторыі, а менавіта комплексную псіхалага-педагагічную характарыстыку розных катэгорый дзяцей, апісанне традыцыйных і навацыйных падыходаў да карэкцыйна-педагагічнай дапамогі і адукацыі асаблівых псіхфізічнага развіцця, ілюстраваныя тэкставымі спасылкамі і відэафрагментамі, заканадаўчую базу і шмат імяны карыснай інфармацыі. Сайт разлічаны на тры групы інтэрнэт-карыстальнікаў: на asablivix дзяцей, asablivix бацькоў і asablivix педагогаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Жуймэй ЧЖАО: «ЛЮБЛЮ БЕЛАРУСКАЕ МАЛАКО, БАЛЕТ І ГАЛУБОЎ!»

Дзяўчына з Кітая стала «Міс ФДА БДУ-2010»

Чытаю спіс удзельніц конкурсу «Міс факультэт» і не магу надзіцца: Зэйзел, Мінян, Нурбілі, Ваньлу... Жуймэй, Міранда, Сурая... Я не памыліўся — гэта удзельніцы беларускага конкурсу «Міс факультэт даўніверсітэцкай адукацыі» БДУ.

Ідучы на інтэрвю, я зразумеў, наколькі непрадказальна рэч — глабалізацыя ў культуры. Калі б ўчора мне хто сказаў, што кітайская мова мне спатрэбіцца для гутаркі, я б толькі пасмяяўся. Але гэтым разам базавая кітайская мова б зусім не прышкодзіла, бо новай «Міс» сёлета пазнакілі кітаецку Жуймэй Чжао.

— Конкурс «Міс ФДА» праводзім ужо каля сямі гадоў, — распавядае «Звездзе» каардынатар выхавацельнай работы на факультэце даўніверсітэцкай адукацыі БДУ Уладзімір ДАБРЫЯН. — Да ўдзелу стараемся заахоўваць прадстаўнікоў розных нацый. У асноўным удзельнічаюць беларускія і кітайскія студэнты, а таксама дзяўчаты з Афрыкі. І калі на першых конкурсах дзяўчаты былі трохі сарамлівыя, то сёння канкурсанткі свае таленты стараюцца раскрыць поўнацю — нумары вельмі цікавыя. Сёлета конкурс складаўся з некалькіх этапаў: «Выхад», «Прэзентацыя сябе», «Таленты», «Гаспадыня» і апошні этап — «Логіка і кемлівасць».

— Спачатку ў мяне былі дзве пары ва ўніверсітэце, пасля я вырашыла ў інтэрнэт — гатаваць кітайскую страву на этап «Гаспадыня». Затым апрагнула прыгожае адзенне і паехала на конкурс. Ён складаўся з некалькіх этапаў: фотарэзентацыя, танцы, адказы на пытанні, «скласці пазл», нацыянальная стравы. Я гатавала мусою.

— Мусоюж, як патлумачыла прыгажуня, — гэта адмысловая кітайская стравы са свініны, морквы, яйка і муа — ядомая грыба, які расце на дрэвах.

— Увогуле ў Беларусі стравы гатуюць вельмі хутка і проста, у нас жа не так. Яшчэ я заўважыла, што беларусы вельмі любяць салодкае, у Кітаі ж наадварот — больш салёнае.

На маё пытанне пра беларускую кухню, Жуймэй адказала, што беларускія драпікаў ніколі не каштавала, але вельмі любіць беларускае малако...

Любоў да галубоў

Як прызналася новая «Міс», «беларускія дзяўчаты вельмі прыгожыя!» Толькі ў Кітаі, у адрозненне ад Беларусі, дзяўчаты фарбуюць валасы ў жоўты колер. А яшчэ Жуймэй здзіўліла, што дзяўчаты ў Мінску больш, чым хлопцы — у Кітаі наадварот. Парадвала ўсходнюю прыгажуню і правілы руху ў Беларусі — калі машына ўстапуе месца пешаходу. Але самай светлай загдай для дзяўчыны сталі галубы:

— У Мінску шмат галубоў. Голуб — сімвал міру. Мне вельмі падабаюцца гэтыя птушкі, а ў вас іх так шмат!

Жуймэй, як і мінчанкі, за прадуктамі ходзіць на Камароўку. А вось перад кіназатрамамі аддае перавагу... балету.

— Кіно мне яшчэ складана разумець, — гаворыць Жуймэй. — Не ўсе словы ўдаецца разабраць.

Напрыканцы я запытаў у дзяўчыны пра знакамціх кітайскіх сябраў, згодна з якім кожная сяжка мае права на нарадзэнне толькі аднаго дзіцяці, калі ж дзяцей двое і больш — за кожнага «звыш нормы» неабходна заплаціць дзяр-

Беларусы і свет

жыве не маленькі штраф. Колькі ж дзяцей плануе нарадзіць Жуймэй? — Аднаго, — кажавае прыгажуня. — Але калі муж захаце дваіх, то не выключана. Другое народзім у Мінску!

Ілья ЛАПАТО.

Раман ДАВЫДКА, вучань СШ № 140 г. Мінска.

РАБІЦЬ ДАБРО

Усталіцы прайшоў Рэспубліканскі злет цімураўскіх атрадаў «Цімураўцы.by» і канферэнцыя «Сучасны цімураўскі рух». Як адзначыла старшыня цэнтральнага савета Беларускай рэспубліканскай піянерскай арганізацыі Наталля АБРАВЕЦ, гэта першы ў гісторыі сучаснай піянерскай арганізацыі злет цімураўскіх атрадаў. Дарэчы, ініцыятыўу БРПА падтрымаў і Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі.

Масавы цімураўскі рух узнік напачатку 40-х гадоў мінулага стагоддзя і быў звязаны з імем Аркадзя Гайдара, які напісаў шырока вядомую апавесць «Цімур і яго каманда». Званне «Цімуравец» абавязвала да бескарысных, высокародных, патрыятычных учынках. Дзейнасць цімураўцаў мелі і мае вялікае грамадска-палітычнае і педагогічнае значэнне. Сёння Беларускае рэспубліканскае піянерскае арганізацыя адраджае цімураўскую работу.

У кожнай піянерскай дружыне працуюць цімураўскія атрады. Акцыі «Дом без адзіноцтва», «Ветэран жыць побач», «Абеліск», «Лета — час добрых спраў» — па гэтых і іншых напрамках працуюць цімураўцы. Дзіцячыя дамы, дамы для пажылых людзей, бальніцы, інтэрнаты — усё гэта аб'екты цімураўскага клопату. Свае напрацоўкі цімураўцы з ухіх рэгіёнаў краіны змаглі прадставіць падчас злету.

І павялі з сабою для влічвання ветэранаў 9 мая. Дарэчы, для хлопчыкаў і дзяўчынак былі арганізаваны майстар-класы з лепшымі майстрамі рукадзелля ў розных тэхніках выканання. А на другі дзень цімураўцы выступілі з дабрачыннай канцэртнай праграмай «Вясёлка» перад выхаванцамі дзіцячых дамоў, школ-інтэрнатаў, сацыяльна-педагагічных прываткаў і дамоў састарэлых г. Мінска і Мінскага раёна.

— Мэта злету, у першую чаргу, — абмен вопытам, — заўважае Наталля Абравец. — Па-другое, гэты злет, без сумнення, даць імпульс развіццю цімураўскага руху. Ну і, канешне, абмен вопытам, пошук новых сямёраў і новых формаў работы. Спадзяемся, што многія цімураўцы застануцца добрымі сябрамі і будуць кантактаваць.

Згадзіцца, вельмі добра, калі ў дзіцяці ёсць нейкае захапленне. А калі гэта напрамку звязана з добрымі справамі — то і наогул выдатна! Напэўна, кожны з нас памятае з дзяцінства Цімура і яго каманду. Многія ў свой час нават хацелі быць на іх падобнымі. І калі сучасныя дзеці таксама жадаюць рабіць дабро — гэта толькі ім на карысць. А свае задумкі і ініцыятыўу яны могуць рэалізаваць у цімураўскім руху.

Святлана СУХАРКО.

ДЫЯЛОГ ПАСЛА СА СТУДЭНТАМІ

У Пасольстве Казахстана ў сталіцы Беларусі прайшла сустрэча студэнтаў міжнароднага аддзялення Інстытута журналістыкі Белдзяржуніверсітэта з паслом Анатолем СМІРНОВЫМ і іншымі дыпламатамі. Дзве гадзіны прайшлі неспрытна. У час размовы, як часам таемніча пішучы дыпламаты, «закранаўся шэраг пытанняў, якіх уяўляюць узамемны інтарэс». Насамрэч у ходзе гутаркі абмяркоўваліся розныя аспекты беларуска-казахстанскіх адносін, моладзевыя палітыкі ў Казахстане. Вось цікавыя моманты размовы.

ПРЫЯРЫТЭТ — БЕЛАРУСЬ

Абедзве дзяржавы — стратэгічная партнёры. Гэтае партнёрства праяўляецца ў розных сферах, але асабліва яно відовачае ў эканоміцы. У апошнія гады было створана шмат сумесных прадпрыемстваў, Беларусь удзельнічае ў многіх важных праектах па індустрыяльна-навацыйным развіцці Казахстана. У гэтым сэнсе прыярытэт аддадзены Беларусі. З 163 пераацарговых эканамічных праектаў у амаль 40 удзельнічаюць беларусы. Як падкрэсліў А. Смірнов, ніводная іншая краіна так шырока не прадстаўлена ў рэалізацыі гэтых праектаў. Акрамя гэтага, у Казахстане створаны 26 беларускіх гандлёвых дамоў. Факты, якія, на думку пасла, сведчаць пра высокі узровень партнёрства.

Па словах А. Смірнова, у Астане высока ацанілі падтрымку нашай краіны пры вылучэнні і абранні Казахстана старшынёй у Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе (АБСЕ) на 2010 год. Нядаўна Беларусь наведваў дзейны старшыня АБСЕ, Дзяржаўны сакратар — міністр замежных спраў Казахстана К. Саўдабаев. Ён прайшоў плённыя сустрэчы з кіраўніцтвам Беларусі.

Казахстан вабіць і магутны навукова-тэхнічны патэнцыял Беларусі, які наша краіна пасля развалу СССР не змарнавала, зберагла і актыўна развівае. А без навукі, лічыць пасол, немагчыма прывесці мадэрнізацыю прамысловасці, усіх галін гаспадаркі любой краіны. Таму Казахстан зацікаўлены ў супрацоўніцтве з беларускімі навукоўцамі, даследчыні інстытутамі, навуковымі калектывамі.

ЯК СКЛАДВАЕЦА РАБОЧЫ ДЗЕНЬ ПАСЛА?

Ёсць такое паняцце — ненармаваны працоўны дзень. Гэта калі даводзіцца працаваць столькі часу, колькі патрабуюць пастаўленыя задачы і канкрэтныя абставіны. Нярэдка ў дыпламаты пасольства працоўны дзень пачынаецца ў 8 гадзін раніцы і заканчваецца ў 10 вечара. Асабліва напружана даводзіцца працаваць у перыяд падрыхтоўкі візіту прэзідэнта, прэм'ер-міністра, парламенцкіх дэлегацый. Бо трэба дакладна вывучыць сотні вялікіх і дробных пытанняў, правесці і пераправерыць некаторыя звесткі, лічыць, высветліць магчыму рэакцыю беларускага боку на будучыя перамовах.

Зараз ідзе падрыхтоўка да маючых адбыцца візіту прэм'ер-міністра Казахстана ў Мінск, першы дэлегацыі казахстанскіх парламентарыяў, удзелу прадстаўнікоў дэлегацыі колаў Казахстана ў буйным міжнародным эканамічным форуме, які пройдзе ў нашай сталіцы. Увогуле ўвесь дзень пасла насычаны сустрэчамі з прадстаўніцтвамі ўладаў, дэлегавых колаў, творчай інтэлігенцыі, удзелам у розных мерапрыемствах, у тым ліку і прэс-канферэнцыях. Дадаць сюды рэгулярнае наведванне вядучых заводаў і фабрык сталіцы, паездкі па рэгіёнах краіны, якія дазваляюць знаходзіць перспектывы партнёрства для наладжвання гандлёвых сувязяў без

АД СЕСІ ДА СЕСІ...

Вядома, беларускія студэнты не маглі не пацікавіцца тым, як жывуць і вучацца іх казахстанскія калегі. Жыццё студэнцкае віруе на інавацыйным развіцці Казахстана. У Мінску, у асноўным сур'ёзна ставяцца да вучобы, любяць сучасную музыку, сочаць за модай, удзельнічаюць у моладзевых мерапрыемствах, актыўна наладжваюць сувязі з роднаснымі замежнымі арганізацыямі. Стараюцца вывучаць замежныя мовы. Англіійскую абавязкова, плюс кітайскую, турцкую ці арабскую. Агульны настрой моладзі — зрабіць паспяховае кар'еру. Але тут ёсць і адмоўныя моманты, скажам, моладзь не спяшаецца ствараць зноў, што турбуе іх бацькоў, людзей старэйшых пакаленняў.

У сваю чаргу дзяржава імкнецца падтрымліваць моладзе пакаленне ў яго лепшых панякненнях, садзейнічае вучобе, працуадладкаванню юнакоў і дзяўчат, станавіючы іх як грамадзян. З гэтай нагоды ствараюцца моладзевыя парламенты, нават у школах.

БЫЛО СПТВ — СТАЎ УНІВЕРСІТЭТ

Кур'ёзныя выпадкі з гісторыі станаўлення сучаснай сістэмы вышэйшай адукацыі Казахстана вышэйшай адукацыі Казахстана пачаліся ў сталіцы студэнтаў. У краіне пасля набывання незалежнасці, які і паўсюдна ў постсавецкіх рэспубліках, як грывы пачалі стварацца прыватныя ВНУ. Даходзіла нярэдка да абсурду — у адным вялікім раёнцэнтры з'явілася адрозна акно п'яцці (!) універсітэтаў і акадэміі. Паўсюдна ў іх ператвараліся тэхнікумы і нават СПТВ. Зразумела, такая вакханалія не магла доўга працягвацца, і хутка былі наведзены новыя парадкі ў прыватнай вышэйшай адукацыі.

ПРЫЯРЫТЭТ БЕЛАРУСІ

Сёння ў Казахстане распаўсюджана вучоба ў кредит пад вельмі прымальнымі працэнтамі. А тым крыдэнтам вельмімажым, калі вучыцца ў лепшых універсітэтах свету, напрыклад, Оксфардзе, Кембрыджы, а таксама ў Германіі, ЗША, Кітаі і г. д. Сёння ўжо больш за тры тысячы маладых казахстанцаў атрымалі такія ступенды. Адназначна ўмова: пасля заканчэння вучобы вярнуцца дамоў і аддана працаваць на карысць радзімы. Праўда, каб атрымаць ступенды, трэба вельмі добра вучыцца — сярэдні бал па п'яцібальнай сістэме павінен быць не ніжэй 4,7. Гэта прахадны бал на запытку для ўдзелу ў адкрытым конкурсе на атрыманне прэзідэнцкай ступенды. Бюджэт гэтай праграмы і сымвалічна назваў «Будучыня» складае значную суму ў валоце.

ПРАДЫМЛЫ ПЕРАХОДНАГА ПЕРЫЯДУ

Сёння вядзецца шмат дыскусій і спрэчак вакол Мылтнага саюза Беларусі, Казахстана і Расіі. Пасол Смірнов звярнуў увагу на тое, што Еўрапейскі саюз у яго цвяпяршым выглядзе ствараўся 50 гадоў. Спачатку гэта было аб'яднанне некалькіх краін у форме свайго мытнага аб'яднання, якое потым ператварылася ў аднаго з вядучых гульцоў на міжнароднай арэне, стала адной з самых уплывовых у свеце арганізацый. Так, на першым этапе станаўлення Мытнага саюза Беларусі, Казахстана і Расіі ўзнікаюць пэўныя праблемы і цяжкасці, але яны пераадоўваюцца. Гэта пытанні і праблемы пераходнага перыяду, упэўнены пасол. А ў цэлым перавагі для народаў гэтых трох краін бясспрэчныя. Напрыклад, моцны імпульс для развіцця эканомікі трох краін надаецца свабоднае перамяшчэнне тавараў, працоўнай сілы, капіталаў, інвестыцый. І ў канчатковым выніку ўзрасць дабрабыт людзей.

Зялёны ўбор школы

Шумлінінскі дзяржаўны раённы цэнтр пазашкольнай работы правёў культурна-экалагічную акцыю «Зялёны ўбор школы». Хлопцы і дзяўчаты бралі ўдзел ў добраўпарадкаванні прышкольнай тэрыторыі, каб кожная з іх уяўляла сабой цікавы куточак з разнастайнымі малымі формамі, была больш прывабнай.

Зараз праходзіць акцыя «Кветкі Перамогі». Падчас яе правядзення наводзяць парадак ля помнікаў і месцаў пахаванняў вайнаў, уладкоўваюць вялікі кветнік з элементамі сімвалікі, прысвечанай Перамоце.

А ў рамках праекта «Жывая вясна» вядзецца назіранне за птушкамі: вясковай ластаўкай, бусламі...
Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Лечымся без лекаў

Цяжка знайсці чалавека, якога хоць бы некалькі разоў на год не наведвала бяссонніца (інсамнія, як называюць яе медыкі). Яна праяўляецца па-рознаму: хтосьці доўга не можа заснуць, гадзінамі круціцца ў пясцелі, іншы, наадварот, засынае лёгка, але прачынаецца сярод ночы і доўга не можа зноў пагузіцца ў доўгачаканы сон. Для трэцяя яна звязана з тым, што замест паўнаватронага, гаючага сну яны ўпадаюць у перарывісты, паўночы сон, гэтакія кароткачасовыя хвілінкі паўзабыцця, якія не даюць адпачынку, а толькі выматваюць тых, што раніцай чалавек устае зноў зымітым, ды яшчэ і з галаўным болям.

Вельмі часта бяссонніца звязана з нейкімі захворваннямі, устойлівымі расстройствамі псіхікі ці без бачных прычын набывае хранічны характар, паўтараецца некалькі разы запар. У такіх выпадках, толькі ўрач зможа паставіць правільны дыягназ і дапаможа аднавіць звычайны глыбокі сон.

Большасць людзей бяссонніца наведвае не часта. Спраўдзіць з ёй можна самастойна, калі выконвае самыя простыя правілы харчавання і бытавых паводзінаў, а таксама карыстацца прыроднымі сродкамі, якія прапанаваў народная медыцына.

У прынцыпе, прадухіліць бяссонніцу не складана, але атрымліваецца не заўсёды. А ўсё з-за нашага насычанага, дынамічнага жыцця. Тудзень патрапілі ў пералёт, да якога затым пачынаюць будзеш вяртацца думкамі. То, перыядычна пазновываючы шклянкі, дапазна засядзіцца з прыяцелямі, ды яшчэ і ў клубы чыгратнага дыму. Нярэдка свой унёсак робіць і запіная праца, калі чалавек нават позна вечарам не можа адхіліцца ад службовых спраў, перагружачы ім і без таго стомлены мозг. Ямаля і людзей, якія з розных прычын прывыклі да позняй вачеры, а потым дзівіцца, што «сну ні ў адным воку».

Высоковыя напружваюцца самі: каб сон быў глыбокім, да яго трэба рытывацца ці выконваць нескладаныя правілы. Калі ёсць такае магчымае, страіцеся класіфікацыі і уставаць штодня ў адзін і той жа час, падладжваючыся пад біялагічныя гадзіны арганізма. Дарэчы, чалавек лепш высыпаецца,

Зялёны ўбор школы

Шумлінінскі дзяржаўны раённы цэнтр пазашкольнай работы правёў культурна-экалагічную акцыю «Зялёны ўбор школы». Хлопцы і дзяўчаты бралі ўдзел ў добраўпарадкаванні прышкольнай тэрыторыі, каб кожная з іх уяўляла сабой цікавы куточак з разнастайнымі малымі формамі, была больш прывабнай.

Зараз праходзіць акцыя «Кветкі Перамогі». Падчас яе правядзення наводзяць парадак ля помнікаў і месцаў пахаванняў вайнаў, уладкоўваюць вялікі кветнік з элементамі сімвалікі, прысвечанай Перамоце.

А ў рамках праекта «Жывая вясна» вядзецца назіранне за птушкамі: вясковай ластаўкай, бусламі...
Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ВЯСКОВАЯ ДЫСКАТЭКА, ці адпачынак для моцных нерваў

Вы калі-небудзь былі на вясковай дыскацеці? Не? То вам няма з чым параўноўваць, калі вы наведваеце сталічныя начныя клубы. У свеце бяскры і гламуру кожны выжывае па-свойму, шукае салодкага жыцця ў вясковай моладзі, таксама імкнучыся модна апрацаваць, ездзіць на дарагіх аўто, фарсіць перад позіркамі зайздроснікі.

Дык што такое «вясковая дыскацека»? Для тых, хто «не ў тэме», правядзем невялікую экскурсію (на той выпадку, калі вам пашанца пачаваць у такім месцы).

НЕКАТОРЫ ЗВЫЧАІ І ПРАВИЛЫ
Звычайная дыскацека пачынаецца а 9-й гадзіне вечара, на ўваходзе вас сустрачае касір, які за 1-3 тысячы рублёў уручыць вам білет. Дарэчы, касір, а гэта, як правіла, жанчына, у клубе змяняе і ахоўніка, а таксама выконвае функцыю фэйс-кантролю. Аднак наокант невысокіх абцасай і джынсай замест сумкі ўваходзіць не трэба, кантроль не праходзіць толькі моцна п'яныя асобы. Хоць і гэта правіла некаторыя асабліва настойліва з'яўляюцца абходзіць, калі жанчына-касір на хвілінку адварочваецца.

Зразумела, што інфраструктура большасці вёсак яшчэ не дайшла да таго, каб пры кожным клубе былі свае бары, таму тут у сутрэню гламура адзётыя дзяўчаты, што лянна пачынаюць за стойкай марціні ці кні-небудзь каткітэй. Увогуле, у вельмім клубе РАСПІВАЦІ АЛКАГОЛЬНЫЯ НАПОІ ЗАБАРАНЕНА. Праўда, сустраць у танцавальнай зале дзяўчыну ці маладога чалавека з вялікай бутэлькай піва зусім не рэдасць. Спінртное праесці няцяжка, бо на ўваходзе ніхто сумкі не ператрасае ў пошуха забароненых рэчў (вядома, не коўвал я казіры гэта рабіць).

Тым, хто «чакае пабачыць на дыскацеці нейкую затыўляльную праграму, няма на што разлічвацца. Тое ж даб'ючыся і высокакачэснай светламузіцы. Дарэчы, музыка... Тут усё залежыць ад «прапусціцца» дыджыя, а гэта ў большасці выпадкаў ці школьнік-старшакласнік, ці яшчэ хто-небудзь, хто можа разабрацца са спецыяльнай апаратурай і мае магчымасць кожны выхадны знаходзіцца ў вёсцы. Для тых, хто не ведае, дадзім тлумачэнне: дыскацека ў вёсцы звычайна на праводзіцца раз на тыдзень у суботу з 21.00 па 24.00. У летні час у клубе можна павесіліцца да 1 гадзіны ночы.

ЗІМ ПАЙСЦІ У КЛУБ?

Ісці ў вясковы клуб аднаму, калі вы ў мясцовасці ўпершыню...

«Маму» і персанальную фішку

Пасля чатырох запар гадоў безвыніковага штурму нацыянальнага адбору на «Еўрабачанне», гурт «Litesound» усё ж вырашыў яшчэ раз выпрабаваць удачу — але ўжо ў адборы на міжнародны конкурс маладых выканаўцаў «Новая хваля». І не прагадаў! Пасля паўфіналу ў Маскве, дзе мераліся талентамі 125 выканаўцаў, стала вядома, што менавіта гэты калектыв прадставіць сёлета Беларусь на музычным фэсце ў Юрмале. Праўда, у абноўленым складзе.

«Бойбэнд з дзяўчынай» — менавіта так пазіцыянуе сябе цвяпяр квартал, які нядаўна прад'явіў сучаснаму і тую самую дзяўчыну — 15-гадоваму навучану мінскай гімназіі Ано Ваганаву, і чвэрцёгата ўдзельніца — свайго даўняга сябра, італьянскага спевака і аўтара песень Якопа Мамы. Гурт крхы па заявіліся планам, які з'яўляецца сябе паказаць на конкурсе.

Музычны інтэрнацыянал
«Цвяпяршні склад гурта — эксперыментальны, — не хавае музычны прадзасор і кампазітар Валеры Галаўко, — а увогуле наша супрацоўніцтва з калектывам пачалося са... знаёмства з бацькамі». З дырктарам «Litesound», башкам салістаў Дзімы і Валодзі Юр'ямам Каракіным кампазітар заявіўся некалькі год таму ў Сан-Францыска — той сумняваўся, ці варта сына займацца музыкай, і папрасіў паслухаць музычны матэрыял. Валеры Галаўко, былы аранжыроўшчык ансамбля «Песняры», упэўнена пацвердзіў — варта. І з'яўся за супрацоўніцтва з маладымі выканаўцамі, у выніку чаго на свет з'явіліся некалькі новых меладзых песень.

Бацьку ж Ані Ваганавой кампазітар ведае больш за 20 гадоў, але разбавіць дзяўчынай мужчынскі калектыв прапанаваў зусім не з гэтай прычыны — проста ў Ані, нягледзячы на яе юны ўзрост (16 гадоў дзяўчыне споўніцца акурат за месяц да конкурсу), ужо ёсць за плячым пэўны сцэнічны вопыт, музычная школа, абсалютны слых і танцавальная падрыхтоўка ў школе «Талер». У дзяўчыны, цвяпярдае Валеры Галаўко, вельмі моцны

патэнцыял — таму незалежна ад выніку конкурснага выступлення кампазітар паабяцаў надалей займацца яе сольнай кар'ерай.

Поп-спявак Якопа Мамы таксама «намалюваўся» ў гурце не выпадкова — хлопцы ведаюць адзін аднаго з 2006 года, калі напісаная імі сумесна двухмоўная песня «Solo per te» ўзялася на вяршыні італьянскіх хіт-парадаў. «Хоць мне і вельмі падабаецца музыка, якую робіць «Litesound», але спачатку быў сур'ёзны скепсіс наокант і ўдзелу ў «Новай хвалі», бо я добра ведаю фармат гэтага конкурсу, — прызнаецца прадзасор Іна Радаева (у 2008 годзе яна рыхтавала да конкурсу «Дзядзька Ваню», а ў 2009 — юную спявачку Со-Да). — Складвалася ўражанне, што ўсё добра, але чагосьці не хапае. А ўбачыўшы кліп на песню «Solo per te», я зразумела: не хапае менавіта Якопа!». Спявак прылецьва па першым жа запрашэнні і з задавальненнем уключыўся ў работу — ён называе сваю «банду» братамі, шчаслівы і горды ад таго, што будзе прадставіць на конкурсе Беларусь, і не ставіцца прызнавацца ў любові да Мінска, нягледзячы на тое, што з-за авіякальчэ запрымаўся тут значна даўжэй, чым планавалася.

У выніку падаралася інтэрнацыянальная каманда: у Валеры Галаўко даўно ўжо амерыканскае грамадзянства, у Якопа — італьянскае, астатнія выканаўцы — беларусы.

Толькі не нагала!
«Новая хваля» ў Юрмале запаміналася гледчам не толькі тым, што гэта конкурс разнапланавых вобразаў і збольшага шоу, а не вакалу, але яшчэ і нечаканымі прадзасорскімі рашэннямі: кагосьці з выканаўцаў пераапрацоўваць непазнавальнасці, камусьці мяняючы прычоску, а некаторым і імя... «Калі прадзасоры запатрабуюць перамяну ў іміджы або назве, на што вы гатовыя?» — цікавіўся ў артыстаў.

— Я чалавек авантурны, у прычосцы, гатовая да ўсяго — і пастрычыцца, калі давядзецца, — жыва рэагуе Аня. — Але... толькі не нагала!
— Я таксама супраць, каб Аня ці Якопа стрыглі нагала. Спадзяюся, што ўсё застанеца як ёсць і істотна нічога мяняць не давядзецца, — дзеляцца саліст Дзмітрый Каракін.

Затое прадзасоры не выказалі ніякіх прэтэнзій да рэпертуару, далі карт-бланш выканаўцам самай выбарца, што паказаць на конкурсе.

«Як складуцца справы насамрэч, мы давядземся напрыканцы ліпеня — нагадаем, у «Новай хвалі-2010» пройдзе сёлета ў Юрмале з 27 ліпеня па 1 жніўня. На сёння да ўдзелу ў конкурсе афіцыйна адбраныя 17 выканаўцаў з 13 краін.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
Фота з афіцыйнага сайта «Новай хвалі»
www.newwavestars.com.

справядлівасць». Няцяжка здагадацца, што сюды ўваходзіць пераважна хлопцы, якія заўбеды зноўдуча да каго ці да чаго прыцяпіцца. Але дзяўчаты таксама не выключэнне. Дзяўчы богу, такіх няма.

Сустракаюцца на сельскіх дыскацеках і студэнты. Яны звычайна прыязджаюць у вёску толькі па выхадных, у клубе бываюць нерэгулярна, а калі і прыходзяць, то «тусюць» ў асноўным толькі ў фазе дзеля зноўна са знаёмымі, аднакурснікамі і інш. У «грамадскім жыцці» дыскацекі студэнты рэдка ўдзельнічаюць, займаючы нейтральную пазіцыю.

ПРАГРАМА ДЛЯ ДАРОСЛЫХ І НЕ ТОЛЬКІ

Як мы ўжо вызначылі раней, на вясковай дыскацеці асабліва больш і няма чым заняцца акрамя як патанцаваць ці пагутарыць са сваімі знаёмымі. Танцы танцамі, але далёка не ўсе прыходзяць сюды толькі дзеля гэтага. Вось і здараецца так, што мала можна тут сустраць шчырых людзей. Нярэдка пляюцца перад клубам да пачатку і падчас дыскацекі заняты гуртамі маладых людзей, што распіваюць алкагольныя напоі. Сярод іх няма мала шкільнікаў, маладых дзяўчат, і кожны ў руках са шклянкай і чыгарэтай. Забарона расціпа п'іва ў грамадскіх месцах, мала што змяніла. Па-першае, не кожную дыскацеку адсочваюць праваохоронцы, па-другое, у вясковай моладзі проста няма альтэрнатывы для гэтай дронай звычкі. Вось і здараюцца на дыскацеках потым шматлікія бойкі на п'яноу галаву, вынікі якіх — пашкоджанае здароўе ў лепшым выпадку і зламанае жыццё ў горшым.

2010 год аб'юльмі Годам якасці. Магчыма, акрамя такіх глабальных заданяў як «пад'ём эканомікі і забеспячэнне яе канкурэнтаздольнасці», «мадэрнізацыя вытворчасці», «развіццё навукі і адукацыі» і інш., патрэбна больш актыўна клапаціцца пра паліяўненне жыцця сельскага насельніцтва, у тым ліку і пра яго волны част. Напэўна, і для яго не будзе скарэтам, што ў вёсках вельмі распаўсюджана п'янства. На жаль, гэта праблема даччыніцы і моладзі. У большасці вёсак у маладых людзей няма вялікага выбару для правядзення волнага часу, суботні дыскацекі — амаль адзіны забавляльны варыянт для іх. Павяліць якасць гэтых дыскацекаў, зрабіць разнастайнай культурную праграму не толькі важна, але і вельмі своечасова, пакуль негатыўныя наступствы яшчэ не такія глабальныя.

А можа мне трапілася не тыя вёскі?
Вольга КАРОЛЬ, студэнтка Інстытута журналістыкі БДУ.

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА
Галоўны рэдактар Уладзімір НАРКЕВІЧ
Адказны за выпуск — намеснік галоўнага рэдактара Анатоль СЛАНЕЦКІ
Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.
Кантакты тэлефон: 292-44-12.
e-mail: posts@tut.by; info@zvyaada.minsk.by.
Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Вывадацтва «Беларускі Дом друку»».
ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Тыраж 33.310. Нумар падпісаны ў 19.30.

Бяссонніца. Як з ёй справіцца?

калі рана кладзецца і рана ўстае. Калі ж заснеўшы і дапазна дапазна, раніцай спаць «да ўпора», дакладна працянецца ў пабытым стане, ды яшчэ і з галаўным болям. Але класіфікацыя рана, калі спаць зусім не хочацца, не трэба, хутка заснуць усё адно не атрымліваецца, а сон, які ўзрашчэ наступіць, як правіла, бывае неглыбокім.

Варта асцярожна ставіцца да дзённага сну. Усё залежыць ад індывідуальных асаблівасцяў: для адных ён ніяк не адбываецца на начным сне, а іншыя пасля яго атрымліваюць бяссонніцу амаль да раніцы. Не варта класіфікацыя спаць, калі знаходзіцца ва ўзрушаным стане. Перад сном важна расслабіцца — прагуляцца, падыхаць свежым паветрам, прыняць цёплы душ, паслухаць прыемную спакійную музыку, пачытаць кнігу з неумудрагелістым сюжэтам, скажам, Жуля Верна — усюго 1—2 старонкі, і моцны сон вам забяспечаны.

Дарэчы, незадоўга да сну можна заняцца якой-небудзь манатоннай працай, але без асаблівых фізічных і разумовых намаганняў — мыццём посуду, на

«ШПІЁНА АДВЯЛІ Ў ЛЕС, СЦЯГНУЛІ БЯРОЗЫ, ЯГО ГАЗАРВАЛА...»

З А Другую сусветную вайну Міхаіл Піліпавіч паваяваў і партызанам, і радыстам у дэсантуры. Такіх называюць мацёрнымі ваякамі.
Перш-наперш ветэран расправы карэспандэнта «Звязды» не пра тое, як забіваў немцаў, а пра пікантныя сітуацыі вайсковага часу. Напрыклад, ці з ахвотай вясцоўцы аддавалі партызанам свойскую жывёлу, чаму дэсантнікі часам гінулі ад сваёй жа зброі.

Да вайны Міхаіл Царыкаў жыў у Мінску. Ён угадвае, што ў паводле пачатку вайны напад немцаў многія беларусы не паверылі.
— 22 чэрвеня 1941 года збіраліся з хлопцамі на возера, але пра біла камеру баскетбольнага мяча, затрымаўся дома. Па радыё выстулаў Молатаў, пачулі, што пачалася вайна. Ніхто не хацеў у гэты вершчы. Але ўвечары вожны на ўсім горадзе ўжо былі завешаныя. Эвакуювацца мы не паспелі, немцы нас апырэдзілі, выставілі дэсант. Вярнуліся ў Мінск. Семі партыйных людзей праз нейкі час пачалі трыюшыць. Мы ўцяклі ў Сяненскі раён, на гістарычную радзіму.

У 1943 годзе я, стрэльнік брата і наш сусед добраахвотна пайшлі ў патызаны. Дамовіліся зрабіць так, каб семі не пацярпелі. Партызаны стралілі, маўляў, хопіць немцам прыслугоўваць. Жанчынам загалі галасіць.

— Чым вы займаліся да 1943 года? Вас вербавалі ў паліцыю?
— У кіламетры ад нашай вёскі быў гарнізон з немцамі і паліцыяй, месціўся ён у маёнтку Свяцкага. Мясце вербавалі, але я да вайны быў вельмі нізкага росту, маі казала паліцыя, што я хворы...

Якраз арганізавалі Багушэўскую брыгаду, дзе я і стаў партызанам. Трапілі сюды і былія паліцыі, і ўласасуцы (у час Вялікай Айчыннай вайны змаліліся супраць савецкай улады, — «Звязда»). Ідзеш з імі на заданне і думаеш: «орт яго ведае, можа, зноў пойдзе здавацца...»

Рабілі немцам засады, нападлі на гарнізоны. У адну з вёсак раптоўна прыйшлі ўначы, паліцыя павысковалялі ў нацельнай блізіне, расстрэлялі іх. Камандзіра майго тады паранілі ў шыю. Пасля расстрэлу гэтага гарнізона нас пачалі моцна гнаць...

Адночы, атрымаўшы заданне, абстралілі матацыклістаў, але аказалася, што ззаду едуць грузавыя машыны, набітыя немцамі. За намі пачалі сачыць. Жылі мы да блакдаў у асноўным па вёсках. Сяненскі раён быў партызанскай зонай, адчувалі сябе гаспадарамі. Прышлі ў вёску, пахарчаваліся, прыдрамнулі, чуюм: «та-та-та-та!», стралілі. Немцы палілі з лесу. Націгнуў боты без ануц, пачаў адстрэлявацца з-за рога, немцы ўжо побач. Не ведаю, трапіў у каго, не трапіў, а самога паранілі ў руку. Аднаму былому ўласасуцы ў руку трапіла разрыўная куля, рука трымаўся на сухажылі. Наша група, 10 чалавек, пачала адступаць.

А немцы, на лыжах, у белых халатах, акружаюць з усіх бакоў. Ледзьве паспелі адтуль выскочыць...

«Паліцыя як шарахнулі! Кони пападалі, а мы засталіся жывыя!»

Яшчэ адзін гарнізон стаяў у Алексінчах. Там на тыф пачалі хварэць, дзе немцы сышлі, — працягвае Міхаіл Царыкаў свае партызанскія ўспаміны. — Сувязна таксама за хварэла, я да яе зашоў, каб збраць пісталет. Далі сані, каня, пагрузілі бульбу, хлеб. Нас усяго сем

Мы былі ў акружэнні і прасілі агню. Атрымалася, што нашы ж міны закралі верхавні дзру, і некалькі чалавек загінулі ад гэтых мінаў.

чалавек. Засталіся ночыць, і бачу — акружэнне. Але выскочылі. Трапілі ў іншы лес, які да гэтага немцы абстралілі з мінамётаў. Я пачаў пацець, з'явіўся цяжар, адраў хлопцам сваю вінтоўку, торбу з патронамі. Мясце ўзялі пад рукі, прывялі ў хату. Была печка, папез на яе.

Фота: Аляксандра АБУХОВІЧА

абстралілі з мінамётаў. Я пачаў пацець, з'явіўся цяжар, адраў хлопцам сваю вінтоўку, торбу з патронамі. Мясце ўзялі пад рукі, прывялі ў хату. Была печка, папез на яе.

Назутра мяне адсялілі асобна, і якраз пачалася сапраўдная блакда. Немцы кінулі на партызану танкі, і самалёты. Акружылі нас у раёне вочара Палік. Сядзелі ў блонце, пачалі галадаць. Я трохі акрыяў ад тыфу. Паслалі мяне і яшчэ аднаго ў разведку на конях. Мянцель на засаду, паліцыя як шарахнулі! Кони пападалі, а мы засталіся жывыя, сам не разумею, якім чынам. Вярнуліся да сваіх, пайшлі яшчэ

далей у бачу. Зарэзалі карову, і першыя дні было што есці. А калі ежа скончылася, я пачаў агітаваць: «Давайце вырывацца з акружэння! Памрэм з голоду!»

— А як да гэтага харчаваліся?
— У насельніцтва бралі ежу. З падыходам усё рабілі, людзі давалі добраахвотна. У нас былі спецыяльны ўзвод нарыхтоўкі. Але ў адным з атрадаў, які стаў непадалёк, былі марадзёры, проста рабавалі, дзіцячому забіраў. Быў у іх адзін, хадзіў з шопмалам, пароў усё запар, каб схаваныя рэчы знайсці...

— А вось у блакдаў ежу не было дзе ўзяць. Да нас прыйшлі партызанкі забілі шпіёна. Немцы засыпалі сваіх трыючы ежу, калодзежы. Быў такі выпадак, затрымаў аднаго, пачаў бытацца з паролем. Прывялі ў штаб, пачалі дапытваць. Атрымалася, што нібыта партызан. Ён выйшаў, а тут начальнік штаба брадыдзі яго пабачыў і пазаў.

Леанід КОЗІК:

«Павышаць заробкі трэба не ў снежні, а ўжо сёння»

АМАЛЬ што «нічяя» паміж тэмпамі росту сярэдніх заробкаў і ростам цэнаў па выніках мінулага года аказалася на справе даволі неадназначнай. Бо не сакрэт: значная частка грамадзян нашай краіны была ўсё ж вымушана канстатаваць пагаршэнне свайго матэрыяльнага становішча. А адсюль — па сапраўдному вострыя пытанні. Памер зарплат, «мінімалкі» і дапамогі па беспрацоў, сітуацыя на рынку працы, падтрымка сем'яў з дзецьмі і рост жыллёва-камунальных тарифаў — вось толькі некааторыя з іх. Прычым усё гэта стала галюўнымі тэмамі гутаркі карэспандэнта «Звязды» са старэйшай Федэрацый прафсаюзаў Беларусі Леанідам Пятровічам КОЗІКАМ.

— Падчас апошняга пасяджэння Нацыянальнага савета па працоўных і сацыяльных пытаннях прадставіўнікі ўрада запэўнілі: задача павелічэння сярэдняй па краіне зарплат да ўзроўню 500 долараў сёлета застаецца без змянення. І тым не менш: наколькі яна рэальная?

— У тым, што давесці сярэднія да 500 долараў цалкам рэальна, няма ніякіх сумненняў. Прычым не трэба спрабаваць шукаць прычыны, каб не рабіць гэтага. Урад павінен рабіць неабходныя захады не ў далёкім яшчэ снежні, а менавіта цяпер. Сітуацыя, асабліва ў бюджэтнай сферы, аказалася вельмі складанай, таму мы перакананыя: урачы, настаўнікі, работнікі культуры павінны пацаць атрымаваць большую зарплату ўжо сёння. Для гэтага неабходна павышаць «бюджэтную» тарыфную стаўку працы разраду, і, да слова, падчас апошняга пасяджэння Нацсавета Міністэрства працы і сацыяльнай абароны запэўніла, што гэта будзе зроблена перы першай жа магчымасці. Аднак калі такія магчымасці усё ж з'явіцца, пакуль ніхто так і не скажаў.

Што ж да рэальнага сектара эканомікі, то мы бачым: тут пакрысе сітуацыя змяняецца да лепшага. Прамысловыя прадпрыемствы запрацавалі, падпісваюцца новыя кантракты на пастаўку нашай прадукцыі за мяжу, аддадзена, павышаюцца заробкі. Напрыклад, на МАЗе з 1 сакавіка зарплата работнікам асноўнай вытворчасці была павялічана на 100 тыс. рублёў. І гэта сапраўды добры знак. З'яўляецца надзея, што да канца года мы выйдзем на неабходныя паказчыкі — сярэдняя зарплата па Беларусі складзе 500 долараў у эквіваленте.

Адзін з найбольш спрэчных момантаў — «мінімалка». На думку Федэрацый прафсаюзаў, якой яна павінна быць?

— Мы неаднаразова выказвалі сваю пазіцыю па гэтым пытанні, і яна застаецца нязменнай — памер мінімальнай аплаты працы павінен адпавядаць прынамсі мінімальнаму спажывецкаму бюджэту. Дарэчы, з ініцыятывы ФПБ у Генеральнае пададненне на 2009-2010 гады ўключана норма, якая прадугледжвае паступовае набліжэнне «мінімалкі» да ўзроўню мінімальнага спажывецкага бюджэту, прычым мы неаднаразова накіравалі ва ўрад прапановы аб павелічэнні суданосіну мінімальнай зарплаты і МСБ. І з уплывам значнасці гэтага паказчыка ў забеспячэнні мінімальнага гарантыі на аплату працы, будзем настойваць на сваіх прапановах і надалей. Тым больш што павышэнне мінімальнай зарплаты да ўзроўню мінімальнага спажывецка-

Фота: Пятра ФАЛІНА

таго, калі зыходзіць з маніторынгу Федэрацый прафсаюзаў, сёлета ў сакавіку адносна лютага назіраецца скарачэнне колькасці праблемных арганізацый (з 110 да 86), змяншаецца колькасць падпрэмістваў з 4-дзённым (з 36 да 33) і з 3-дзённым (з 8 да 6) працоўным тыднем.

Безумоўна, мы працягнем правядзенне маніторынгу сацыяльна-эканамічнага становішча на прадпрыемствах краіны. Аднак, як вы бачыце, вострыя праблемы змяншаюцца, Беларусь выходзіць з рэцэсіі. А значыць, правільнай была пазіцыя ФПБ, прапаванаваная прафсаюзаў да ўрада і най-малейкай не дапусцаць скарачэння працоўных месцаў. Прычым на тым жа настойваў і кіраўнік нашай дзяржавы, за што мы яму ўдзячныя.

— Літаральна з 1 студзеня ў Беларусі павялічыўся памер дапамогі на дзіцяце ва ўзросце да 3 гадоў. І усё ж даводзіцца канстатаваць: менавіта сёлета пачала адзначацца скарачэнне рэальных заробкаў. Як стымляваць яе рос? І, у прыватнасці, як вы ставіцеся да прапановы трохі змяніць падыходы і распачаць большае заахоўванне сем'яў

«Асабіста я прапаную ўвесці падатак з мужчын ва ўзросце ад 25 да 40 гадоў, якія не маюць дзяцей. Некалі такая практыка ўжо была, і да яе трэба вярнуцца. Пры гэтым, як падаецца, тут павінны быць вызначаныя дакладныя ўмовы. Скажам, калі нараджаецца першае дзіця, падатак зніжаецца на 50 працэнтаў, пры нараджэнні другога — падатак адмяняецца, а пры нараджэнні трэцяга — дзяржава вяртае сумы падатку, што былі выплачаныя раней.»

— Праблема пакуль застаецца актуальнай, аднак у нас з'явілася значнае палепшэнне сітуацыі. Напрыклад, на 14,7 тыс. чалавек скарацілася колькасць работнікаў, якія пераведзены на няпоўны працоўны тыдзень, амаль удвая зменшылася колькасць работнікаў, якіх адправілі ў вадупусці па ініцыятыве мінімальнага. Без уліку суб'ектаў малага прадпрыемстваў і неадрэжэння формальна ўласнасці ў цэлым па прамысловасці і сёлетніх студэнт-лютым у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года колькасць работнікаў пераведзеных на няпоўны тыдзень ці дзень на ініцыятыве наймальніка, зменшылася на 27,7 працэнта і складала 41,2 тыс. чалавек. Апроч

кіраўнік нашай дзяржавы ў сваім пасланні беларускаму народу і Нацыянальнаму сходу. Безумоўна, у тым ліку мацярынскі капітал можа стымляваць нараджальнасць. Але яго ўвядзенне — няпрэсты і няхуткі шлях. Капітал выдаць можна, аднак трэба таксама думаць, як захаваць яго да 18-гадовага ўзросту дзіцяці.

Калі ж угадаць пра іншыя і больш радыкальныя меры, то асабіста я прапаную ўвесці падатак з мужчын ва ўзросце ад 25 да 40 гадоў, якія не маюць дзяцей. Некалі такая практыка ўжо была, і да яе трэба вярнуцца. Гэта і папавненне бюджэту, і своеасаблівы дадатковы важкі аргумент для тых прадставіўчых «моцнай паловы», якія па сутнасці, ухільваюцца ад свайго грамадзянскага абавязку. Пры гэтым, як падаецца, тут павінны быць вызначаны дакладны і ўсім зразумелыя ўмовы. Скажам, калі нараджаецца першае дзіця, падатак зніжаецца на 50 працэнтаў, пры нараджэнні другога — падатак адмяняецца, а пры нараджэнні трэцяга — дзяржава вяртае сумы падатку, што былі выплачаныя раней.

— Можна пацуж шмат меркаванняў, што Беларусі неабходна павышаць пенсіны ўзрост. Гэта сапраўды так?

— Да павелічэння пенсінага ўзросту Федэрацыя прафсаюзаў ставіцца адмоўна. Гэта наша прынычовае пазіцыя, і мы аргувалі яе не адзін раз. Я часта бываю ў працоўных калектывах, размаўляю з рабочымі, і калі летас тэма пенсінага ўзросту пачала актуальна мусіравацца, людзі пастаянна павыходзілі з падобнымі пытаннямі. Было бачна: людзей гэта турбуе і яны не хочуць тут якіх-небудзь змяненняў. Яны ўжо маюць пэўныя гарантыі, ведаюць, што мужчыны ў 60, а жанчыны ў 55 гадоў могуць разлічваць на атрыманне пенсіі, якая буда сумленна зароблена.

Таму сёння не трэба папалохаць народ кардынальнымі мерамі, а вырашаць, дзе браць грошы на выплату пенсіі. І паралельна трэба думаць, як павялічыць працягласць жыцця чалавека — гаворку пра магчымасць павышэння пенсінага ўзросту можна весці толькі потым.

— І апошняе пытанне. Якім, на погляд прафсаюзаў, павінен быць рост тарыфаў на жыллёва-камунальныя трыбуны, транспартныя і іншыя сацыяльна значныя паслугі?

— Тут наш падыход падобны: спачатку неабходна павышаць зарплату і толькі затым — прымаць рашэнні аб павелічэнні тарыфаў. Іншымі словамі галюўнае — гэта апераджалны рост даходаў насельніцтва. Чалавек, памер зарплаты якога не змяняецца, ніколі не зможа аплачваць павялічаныя тарыфы без урону для сямейнага бюджэту. Для мяне гэта зразумела. І я думаю, тое ж разумеюць і ва ўрадзе. Аднак пастаянна можна пацаць папяркі ў тым, што грамадзяне аплачваюць толькі 40 працэнтаў жыллёва-камунальных выдаткаў, а мы, маўляў, далічваем 60 працэнтаў. Аднак пры гэтым чамусьці ніхто не кажа, што гэтыя 60 працэнтаў, як і многае іншае, фактычна бярэцца з кішэнні тых жа грамадзян.

— Тут наш падыход падобны: спачатку неабходна павышаць зарплату і толькі затым — прымаць рашэнні аб павелічэнні тарыфаў. Іншымі словамі галюўнае — гэта апераджалны рост даходаў насельніцтва. Чалавек, памер зарплаты якога не змяняецца, ніколі не зможа аплачваць павялічаныя тарыфы без урону для сямейнага бюджэту. Для мяне гэта зразумела. І я думаю, тое ж разумеюць і ва ўрадзе. Аднак пастаянна можна пацаць папяркі ў тым, што грамадзяне аплачваюць толькі 40 працэнтаў жыллёва-камунальных выдаткаў, а мы, маўляў, далічваем 60 працэнтаў. Аднак пры гэтым чамусьці ніхто не кажа, што гэтыя 60 працэнтаў, як і многае іншае, фактычна бярэцца з кішэнні тых жа грамадзян.

— Тут наш падыход падобны: спачатку неабходна павышаць зарплату і толькі затым — прымаць рашэнні аб павелічэнні тарыфаў. Іншымі словамі галюўнае — гэта апераджалны рост даходаў насельніцтва. Чалавек, памер зарплаты якога не змяняецца, ніколі не зможа аплачваць павялічаныя тарыфы без урону для сямейнага бюджэту. Для мяне гэта зразумела. І я думаю, тое ж разумеюць і ва ўрадзе. Аднак пастаянна можна пацаць папяркі ў тым, што грамадзяне аплачваюць толькі 40 працэнтаў жыллёва-камунальных выдаткаў, а мы, маўляў, далічваем 60 працэнтаў. Аднак пры гэтым чамусьці ніхто не кажа, што гэтыя 60 працэнтаў, як і многае іншае, фактычна бярэцца з кішэнні тых жа грамадзян.

— Тут наш падыход падобны: спачатку неабходна павышаць зарплату і толькі затым — прымаць рашэнні аб павелічэнні тарыфаў. Іншымі словамі галюўнае — гэта апераджалны рост даходаў насельніцтва. Чалавек, памер зарплаты якога не змяняецца, ніколі не зможа аплачваць павялічаныя тарыфы без урону для сямейнага бюджэту. Для мяне гэта зразумела. І я думаю, тое ж разумеюць і ва ўрадзе. Аднак пастаянна можна пацаць папяркі ў тым, што грамадзяне аплачваюць толькі 40 працэнтаў жыллёва-камунальных выдаткаў, а мы, маўляў, далічваем 60 працэнтаў. Аднак пры гэтым чамусьці ніхто не кажа, што гэтыя 60 працэнтаў, як і многае іншае, фактычна бярэцца з кішэнні тых жа грамадзян.

Сяргей ГРЫБ.

ны-кірылаўцы, яны адважыліся прарывацца, і разам з імі. Але немцы быццам ведалі. Такі агонь адкрылі, што многіх палілі і чалавек 100 у палон забралі. Але некаторым уладасцю выскачыць, мне таксама пашанцавала. У лесе сустрэлі іншых партызанцаў. Там была знаяма дзяткачына. Аказалася, узяла шлоб з камісарам кірылаўцаў. Я і кажу: «Калі ты начальства, можа, кавалак мяса прынесеш?» А сам, стомлены, лёг на куніне. Яна прыходзіць, а я спюў і ледзь не патануў, толькі галава на сушы засталася. Кавалак мяса быў вялікі. Я яго з'еў, і пачалося... лепш бы я галодны быў!

Удзень вырашылі ўсё ж прарывацца з блакдамі. Ногі распухлі ад вады, бо жэ халівы. Наткнуліся на паліцаў, тыя метраў з двухсот нас расстралілі, мяне зноў кулі не закруцілі...

Раніцай ідзем, бачым — доты. Самі гэтага не чакалі, але сустрэліся з партызанамі нашай брыгады. Не зразумелі, як удалося выравацца з акружэння. Нас накармілі і патлукавалі: «Немцы адступаюць, неўзабаве будзем злучацца з Чырвонай Арміяй». Ішоў чэрвень 1944 года.

«Прыехаў у Мінск і даведаўся, што мае сябры загінулі»
— Глядзім — скачуць на конях старшы лейтэнант і сяржанты. І потым калона пайшла. Немцаў праганялі. Брыгаду нашу расфарміравалі, былых паліцаў у ўласасуцаў — у войска, а нас пакінулі.

— Яны ж у партызанах былі, ім дарвалі.

— Ці здаралася, каб у партызанскім атрадзе кагосьці расстрэлялі за парувэнне дысцыпліны?
— У нас такога не было. Адночы забілі шпіёна. Немцы засыпалі сваіх трыючы ежу, калодзежы. Быў такі выпадак, затрымаў аднаго, пачаў бытацца з паролем. Прывялі ў штаб, пачалі дапытваць. Атрымалася, што нібыта партызан. Ён выйшаў, а тут начальнік штаба брадыдзі яго пабачыў і пазаў.

— Аказалася, жылі ў адной мясцовасці, і гэты паліцаў нават курсы дзесці скончыў. Адвеляў яго ў лес, сцягнулі бярозы, яго разарвала. Мясце такі прысуд...

Пасля таго, як прагнали немцаў, паехаў на спадарожных машынах у Мінск. Прыехаў, даведаўся, што мае сябры загінулі. Пайшоў у ваенкамат на вуліцу Бакуніна. Далі бохан хлеба і тушоўку, праз некалькі дзён была камісія.

Трапіў у запасны полк, які знаходзіўся ва Уруччы. Тут рыхтавалі байцоў — на фронт. Мясце прызначылі камандзірам аддзлення, а з захаду наслалі нейкіх старцаў. Аднаго і парылі, і смажылі, і вопратку палілі, і ў лазню вадзілі — усё адно вошы.

Прышлі «купцы» на радыстаў: «Адукацыя?» Адказаваў: «10 класаў».

Трапіў у полк сувязі па вуліцы Бялінскага. Тут я прайшоў курсы, адразаў нека не пайшоў, а потым авалодаў добра. Старшы сяржант Лужкоў хадзіў і на ўсіх крэйчух: «Напраўлялі! Напраўлялі!» Я не стрываўся: «Мені па шлёндах хадзіць!» Далі нарад па-за чаргой. Але ў нас адна адна такі, што маўчыўся, гэта таксама лічылася злачынствам. Яго таксама часта ў нарады вадзілі. Таму я анекдоты распавядаў, а ён за мяне ўзяўся падолюць...

«Фашысты адступалі, мы іх даганялі і забівалі»

Вывучыўся на радыста. Накіравалі ў 114-ю паветрана-дэсантную дывізію. Спачатку быў радыстам, а пазней стаў сяржантам, камандзірам радыёаддзлення. Я ўвёс час

быў пры пяхоце. Камандзір кажа: «Папраў аганьці!» Перадаю дадзеныя, і наша артылерыя пачынае абстрэль.
Праз Румынію мы трапілі ў Венгрыю да ракі Балатон. Акапаліся. А немцы як пачне расстрэляваць з шасціствольнага мінамёта, «ішака». Гул станаў немаведама які, многія пакуталі.

— Як вы атрымалі першы ордэн?
— Гэта была рака Раба ў Венгрыі, на тым баку доты. Фарсераваць раку было нельга. Нас, групу 14 чалавек, накіравалі да доты. І немцы мы там расстралілі, я забіў двух з аўтамата ППШ. Пасля гэтага пяхота пайшла спакойна фарсераваць раку. За гэтак задане атрымаў ордэн Чырвонага Сцяга. Памятаю, як штурмам бралі венгерскі горад Пак. Жукаў там ужо пражаўтары, горад асяялілі. Фашысты адступалі, мы іх даганялі, у палон не бралі, а забівалі. Нават не ведаю, колькі ворагаў знішчыў я асабіста.

Так з бамамі ішлі ўвесь час і дайшлі да Вені. Да нас выйшлі чэхі і паліцыя — немцкай форме. Паведамілі, што можна з іншага боку зайсці ў Вену амаль бесперашкодна. Так і зрабілі.

Пасля Вені ішлі на Лінц, у бок Італіі. Горы былі, Альпы. Казалі, што немцы туды ўсё золата збэў. Мы былі ў акружэнні і прасілі агню. Атрымалася, што нашы ж міны закралі верхавні дзру, і некалькі чалавек загінулі ад гэтых мінаў. Адночы нас падыялі на трывозе, на вакзал і загінулі ў таварня. Хачелі кінуць на Японію. Але потым расшэне адмянілі. Так для мяне вайна і скончылася...

У 1940-х гадах Міхаіл Філіпавіч скончыў двухгадовую юрыдычную школу, працаваў следчым у Давыд-Гараду і Стопіне. Потым паступіў у політэхнічны інстытут, скончыў яго ў 1960 годзе. Да ўзросту 73 гадоў ветэран працаваў інжынерам-тэхнолагам першай катэгорыі на прапрыемстве «Белэнерганаладка».

Юген ВАЛОШЫН.

Открытое акционерное общество «БрандковИН»

Учетный номер платёжника: УНП 391269728
Вид деятельности: Производство виноградных вин
Организационно-правовая форма: Открытое акционерное общество
Орган управления: Юридическое лицо без ведомственной подчиненности
Единица измерения: млн руб.
Адрес: 211502, Витебская обл., г. Новополоцк, г.п. Боровуха, ул. Армейская, 57

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 января 2010 г.

АКТИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства			
первоначальная стоимость	101	—	2 685,7
амортизация	102	—	784,6
остаточная стоимость	110	—	1 901,1
Нематериальные активы			
первоначальная стоимость	111	—	—
амортизация	112	—	—
остаточная стоимость	120	—	—
Доходные вложения в материальные ценности			
первоначальная стоимость	121	—	—
амортизация	122	—	—
остаточная стоимость	130	—	—
Вложения во внеоборотные активы	140	—	59,0
в том числе:			
незавершенное строительство	141	—	—
Прочие внеоборотные активы	150	—	—
ИТОГО по разделу I	190	—	1 960,1
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Затраты и расходы	210	—	423,1
в том числе:			
сырье, материалы и другие аналогичные активы	211	—	363,4
животные на выращивании и откорме	212	—	—
затраты в незавершенном производстве и по незавершенным работам	213	—	—
расходы на реализацию	214	—	—
готовая продукция и товары для реализации	215	—	—
товары отгруженные	216	—	—
выполненные этапы по незавершенным работам	217	—	—
расходы будущих периодов	218	—	59,7
прочие запасы и затраты	219	—	—</

РАДДАР

...Я НЕ МАГУ СКАЗАЦЬ, ШТО КІРЮЦЫ-ЖАНЧЫНЫ ПАВОДЗЯЦЬ СЯБЕ КУДЫ БОЛЬШ НЕПРАФЕСІЙНА У ПАРАУЎНАННІ З ВАДЗІЦЕЛЯМІ-МУЖЧЫНАМІ

І СТАЛІЧНАЯ ДЗЯРЖАЎТА-ІНСПЕКЦЫЯ, У СВАЮ ЧАРГУ, РОБІЦЬ УСЁ МАГЧЫМАЕ, КАБ МІНЧАНЕ І ГОСЦІ ГОРАДА НА ДАРОЗЕ АДЧУВАЛІ СЯБЕ КАМФОРТНА

Спецпраект газеты «Звязда» і Дзяржаўнай аўтамабільнай інспекцыі МУС Рэспублікі Беларусь

А ў нас...
«...на днях у Мінскім дзяржаўным Палацы дэцызі і моладзі прайшоў гарадскі злет-конкурс атрадаў юных інспектараў дарожнага руху «Зялёная хваля-2010»...»

КОЛАЎ МЕНШ — НЕБЯСПЕКІ БОЛЬШ

«Чарговы этап праграмы «Мінус 100» — «Разам за бяспеку на дарогах!» ужо сёння паказвае станоўчы вынік: колькасць дарожна-транспартных здарэнняў і колькасць загінулых і раненых у іх людзей зніжаецца. Каб не быць галаслоўным, прывядзем канкрэтныя лічбы. За тры месяцы гэтага года адбылося 919 ДТЗ (-26,1% у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года), у якіх 145 (-46,7%) чалавек загінула і 979 (-26,1%) ранены. Сярод асноўных прычын сёлетніх здарэнняў на дарогах — парушэнне правілаў праезду пешаходных пераходаў, перавышэнне кіроўцамі хуткасці, паласу сустрэчнага руху. 92 кіроўцы, якія ўчынілі ДТЗ, уцяклі з месцаў здарэння. Магчыма, калі б яны ў гэтай сітуацыі засталіся людзьмі і адразу ж выклікалі «хуткую», то хоць некаму з 17 загінулых захавалі жыццё. Больш за 70 з гэтых ДТЗ ужо раскрытыя і кіроўцы ўстаноўленыя. Па віне п'яных кіроўцаў загінула пяць чалавек, 59 атрымалі траўмы. На працягу трох месяцаў супрацоўнікі ДАІ выявілі 10961 кіроўцу, якія селі за руль нападлітку, і тым самым, магчыма, прадухілілі чарговыя няшчасце. Акрамя таго, у адносінах 608 кіроўцаў, якія паўтарылі на працягу года кіраванні аўтамабілем у стане алкагольнага ап'янення, заведзены крымінальныя справы. Цяпер асабліва ўвага асабістага саставу ДАІ скіравана на матацыклістаў (мапедыстаў, скутарыстаў), бо толькі на мінулым тыдні з іх удзелам здарылася 6 ДТЗ, у выніку 4 чалавекі загінулі, столькі ж траўмаваныя. Трое матацыклістаў не мелі паседвання кіроўцы, і, мяркуючы, — гэта зараз высвятляецца — рухаліся нападлітку. Менавіта гэтай катэгорыі кіроўцаў і будзе прысвечаны Адноўлены дзень бяспекі дарожнага руху, які пройдзе 30 красавіка пад назвай «Колыш менш — небяспекі больш!».

Фота Уладзіслава ЗДАНОВІЧА

Дзмітрый КАРЗЮК, начальнік Дзяржаўнай аўтамабільнай інспекцыі Мінска:

«НА ДАРОЗЕ ТРЭБА ДУМАЦЬ ПРА ДАРОГУ»

ДАСЬЕ «ЗВЯЗДЫ»
КАРЗЮК
Дзмітрый Міхайлавіч.
Нарадзіўся ў 1971 г. у Мінску. Адукацыя: скончыў Смаленскі аўтааўтамабільна-аўтамабільнага каледжа, пасля Акадэмію МУС Рэспублікі Беларусь.
У органах унутраных спраў з 1993 года, апошняя пасада — начальнік аддзела ДАІ Партызанскага РУУС Мінска.
На пасадзе начальніка ДАІ Мінска са студзеня 2008 года.
Жанаты, мае двух дзяцей.
Хобі: хакей (Дзмітрый Карзюк гуляе ў зборнай Прэзідэнта Беларусі на хакей, з'яўляецца капітанам хакейнай каманды праваахоўнікаў «Сталіца»... Н.Д.).

Фота Наталі ДРЭВІЛІ

У Мінску зарэгістравана больш за 600 тысяч адзінак транспарту. А дадаць да гэтай колькасці яшчэ гаасцей горада, і атрымаецца, што штодзень па дарогах і вуліцах сталіцы ездзіць недзе паўтара мільёна машын. Горад не гумавы, а машыны ў неба, каб разгрукіць дарогі, зразумела, не падкінець. Восем мільярд і сяміста мільярд даў і спыталіся ў начальніка ДАІ Мінска, які плануе цяжка вырашаць праблему з заторамі на дарогах сталіцы, а таксама пагаварылі пра паркоўкі, культуру ўдзельнікаў дарожнага руху, «кодзекс кіроўцы», штрафы...

раваць элементарныя правы паводзінаў на дарозе. Менавіта па віне такіх і адбываецца асноўная маса ДТЗ, колькасць якіх, тым не менш, з году ў год зніжаецца. Што датычыцца асабіста мяне, то я вітаю, вітаю, і буду вітаць усё жыццё культурных і ветлівых кіроўцаў, культурных і ветлівых пешаходаў. Пакуль мы не пачнем паважваць адзін аднаго на дарозе, конам мы таго ці не, але ў нас будзе пэўныя праблемы. Ведаецца, ва ўсе часы былі і, напэўна, будуць кіроўцы, якім трэба хутэй за ўсё, пры гэтым яны «рвуць» не толькі каробку перадач, але і нервы астатнім кіроўцам, «падразаюць» іх. Не трэба падавацца на правакацыю, не трэба задзірацца. Спавяржлівы на дарозе, як правіла, да добра не даводзіць.

А ў нас, звярніце ўвагу, ужо большасць першакласнікаў самастойна дабраюцца да школы. Іх не вядзе тата па тратуары, не пераводзіць мама праз пешаходны пераход, яны выбіраюць сабе дарогу самі. Нас хвалюе гэтае пытанне, таму мы будзем настойваць на тым, каб усе бацькі прыводзілі дзетак у школы і забіралі іх адтуль.

— **А вашы дзеці ходзіць у школу самі?**
— Не, мае дзеці суправаджаюцца. Жонка займаецца гэтым пытаннем. Вялікі ёй за гэта дзякуй. Зразумела, што не ўсім бацькам графік работы дазваляе суправаджаць сына ці дачку ў школу і са школы. Значыць, трэба падумаць, што гэта зможа рабіць: бабуля, дзядуля альбо старэйшыя дзеці.

— **Мінск ужо даўно ператварыўся ў мега-паркоўку. Дзе толькі не ставяць аўтамабілі сваёй транспарт: і на тратуары, і на газоны, і паблізу пешаходных пераходаў...**
— Сапраўды, паркоўка транспарту для Мінска — набалелы пытанне. Бываюць выпадкі, калі каля пешаходнага перахода прыпаркоўваюць грузавік, а кіроўца, які едзе, абсалютна не бачыць, ёсць на дзялячцы пешаход ці не. Я асабіста сам не разумею кіроўцаў, якія паркуюць машыны каля пешаходнага перахода. Калі, не дай Бог, пешаход загіне, то кіроўца, які паркуючы правілы паркоўкі аўто, будзе несці такую ж крымінальную адказнасць, як і той кіроўца, які здзейсніў наезд.

— **Інтэлектуальную транспартную сістэму плануем запусціць бліжэй да 2014 года. Яна дазволіць кантраляваць работу ўсяго транспарту ў Мінску з аднаго месца. У прыватнасці, пры дапамозе гэтай сістэмы можна будзе вар'іраваць работу святлафарных аб'ектаў у залежнасці ад інтэнсіўнасці руху на канкрэтным участку дарогі, фіксаваць самыя розныя парушэнні...**
— **А п'яныя кіроўцы з'яўляюцца галаўным болем для Мінска? І калі ў іх пачнуць канфіскаваць аўто?**
— П'яныя кіроўцы — галаўны боль для любога горада, раёна, вёскі. І няважна, адзін ён будзе ці тысячы. Для таго каб канфіскаваць аўтамабілі ў такіх парушальнікаў, трэба ўнесці адпаведныя дапаўненні ў заканадаўства. А гэта не ў маёй кампетэнцыі. Калі вас цікавіць асабіста маё стаўленне да гэтай меры пакарання, то мне здаецца, што калі ў чалавека канфіскаваць аўтамабіль, гэта не значыць, што ён больш не сядзе за руль нападлітку. Ёсць жа іншыя аўтамабілі. Таму вельмі хацелася б, каб людзі не заставаліся ў гэтым выпадку ўбока, бо ўсё, што рабілася з дрэннага, рабілася з чыёйсьці маўклівай згоды.

— **Кіроўцы, пешаходы, пасажыры — усё мы ў той ці іншай якасці ўдзельнікі дарожнага руху. Праўда, далёка не ўсе законапаліўныя: часам складаецца такое адчуванне, што асобныя людзі правілаў дарожнага руху не ведаюць альбо свядома не жадаюць іх выконваць. Дзмітрый Міхайлавіч, вы па роду сваёй дзейнасці сочыце за парадкам на дарозе, а самі ці парушаеце ПДР?**

— **Што для вас асабіста значыць паседвання кіроўцы, аўтамабіль, рух?**
— Для мяне права кіраваць транспартам — вельмі важнае права, бо аўтамабіль — значная частка майго жыцця. Маю службовую машыну, але на асабістым «Рэно» езджу таксама дастаткова часта. Мне вельмі падабаецца хутка ездзіць, таму перыядычна выязджаю на трасы для картынгу і адрвожкі нам душой. Рызыкаваць жа не толькі сваім, але і жыццём іншых удзельнікаў руху, выкідаючы адрэзанні на дарогах агульнага карыстання, аматарам хуткасці не раю.

— **А як паводзіць сябе ў тых выпадках, калі сутыкаецеся з парушальнікамі на дарозе?**
— Спыняю і разбіраюся. Калі бачу, што чалавек усядоміў сваю памылку і раскаяваецца, згодна з КаАП, абмяжоўваюся папярэджаннем альбо мінімальным штрафам. Не люблю, калі парушальнік пачынае мяне прасіцца. Я ж кантралюю сітуацыю на дарозе, а не адпускаю кіроўца. Не трэба думаць, што ДАІ — караючы меч. Наадварот, мы дапамагаем удзельнікам дарожнага руху, караем жа толькі тых, хто гэтага заслугоўвае, хто груба і свядома парушае ПДР. Але, на шчасце, мяне часта супрацоўніка дысцыплінаваныя кіроўцы.

— **Ці могуць аштрафаваць пешахода, калі ён гуляе па начным горадзе без флікера?**
— Яшчэ раз паўтарыць, сэнс нашай работы не аштрафаваць, а пераканаць чалавека, што яго бяспека, у першую чаргу, у яго руках. У прыватнасці, флікер дазваляе ўбачыць пешахода на адлегласці 300-400 метраў, а не на адлегласці 30 метраў. Калі не думаеце пра сябе, падумайце пра кіроўцу, дайце яму шанец вас убачыць.

— **Колькасць транспарту на дарогах сталіцы расце з кожным годам. Значыць, і колькасць затараваных сітуацый на гарадскіх дарогах будзе павялічвацца?**
— Зменшыць колькасць затараваных сітуацый і павялічыць прапускіў здольнасць вуліц і дарог, вельмі на гэта разлічваем, дапамагаюць інтэлектуальна транспартная сістэма. Акрамя таго, кіраўніцтвам Мінгарвыканкама перыядычна прымаюцца рашэнні аб стварэнні транспартных рэзэрваў, чатыры з іх з'яўляюцца ў Мінску ў бліжэйшы час.

— **Вы казалі, што транспартная развязка ў явяцца ў бліжэйшы час, а калі з'явіцца інтэлектуальная сістэма? І што яна з сябе будзе ўяўляць?**
— **Асабісты вопыт кіроўцы дапамагае?**
— У мяне больш за дзесяць гадоў вадзіцельскага стажу, амаль дванаццаць гадоў працую ў Дзяржаўнай інспекцыі. Не скажу, што я часта бываю за рулём, — асабістага транспарту ў мяне няма. Аднак адчуваю сябе за рулём даволі ўпэўнена, мне падабаецца кіраваць машынай. І такія адчуванні, як у некаторых жанчын (дапусцім, босяк сустрэчнага транспарту альбо таго, што ў салоне аўтамабіля яна адна і ніхто ў цяжкі момант, такія былі моманты, не выверне руль, як трэба), у мяне няма, паводзіць сябе спакойна.

— **Не парнушо. Яшчэ з дзяцінства тата (ён зараз на пенсіі, але ўсё жыццё працаваў шэфаром) прывіў мяне цікавасці і аднаасова павягу да тых правілаў, якімі жыве дарога. Разумею, што цяжка выказаць «кодзекс кіроўцы» на сёння вельмі складана. Але, тым не менш, перакананы, што гэта рэальна. І сталічная Дзяржаўная інспекцыя, у сваю чаргу, робіць усё магчымае, каб мінчане і госці горада на дарозе адчувалі сябе камфортна. І яшчэ: на мой погляд, паседвання кіроўцы — гэта дакумент, які не абходны ўсім. Гэта выключны аўташколы на машыне альбо ідзе пешшу, у любым выпадку ён ужо будзе арыентавацца ў дарожнай сітуацыі, бо прайшоў поўны курс правілаў дарожнага руху. А правілы, напісаныя крывёй, павінны ве-**

— **Сёння шмат кажуць пра тое, што ў нас, у параўнанні з еўрапейскімі краінамі, вельмі нізкая культура ваджання...**
— На мой погляд, сітуацыя ў плане культуры зносінаў удзельнікаў дарожнага руху мяняецца ў лепшы бок. Праўда, асобныя пешаходы і кіроўцы працягваюць ігна-

— **Асабісты вопыт кіроўцы дапамагае?**
— У мяне больш за дзесяць гадоў вадзіцельскага стажу, амаль дванаццаць гадоў працую ў Дзяржаўнай інспекцыі. Не скажу, што я часта бываю за рулём, — асабістага транспарту ў мяне няма. Аднак адчуваю сябе за рулём даволі ўпэўнена, мне падабаецца кіраваць машынай. І такія адчуванні, як у некаторых жанчын (дапусцім, босяк сустрэчнага транспарту альбо таго, што ў салоне аўтамабіля яна адна і ніхто ў цяжкі момант, такія былі моманты, не выверне руль, як трэба), у мяне няма, паводзіць сябе спакойна.

— **А што не падабаецца ў кіроўцах-мужчынах?**
— Пад'язджаеш, скажам, да перакрываючана, бачыш, што святлафор праз некалькі секунд у памяне сігнал на забараняльны, а ў гэты момант цябе рэзка абганяюць, а яшчэ могуць гэтак жа экстрэмальна перадаць табы спіныцца. Такім чынам правакцыя аварыяная сітуацыя і, як правіла, гэта робіць кіроўцы даволі дарагіх, простыхчын ішмамар, пераважна, мужчыны. Апраўду ўзнікае лагічнае пытанне: яшчэ што, не бачаць, што сігнал святлафора воль воль мяняецца? Жанчыны таксама паруючыя правы дарожнага руху, але са свайго «аўтамабільнага» жыцця я не памятаю, каб нейкая жанчына воль так справакавала...

— **А ці не бывае напружанага стаўлення да пешаходаў?**
— Вядома, ёсць пэўныя неспакое, калі пад'язджаеш да пешаходнага перахода, а паводзіць чалавека нейкія незразумелыя, такое ўражанне, што ён раптам можа выскачыць на праезную частку. У такой сітуацыі, у тым ліку і дзякуючы вопыту супрацоўніка ДАІ ў прыватнасці, што датычыцца ДТЗ з пад'яўляючымі пешаходамі) я заўсёды знімаю хуткасць і, калі трэба, спыняюся.

— **У Дзяржаўнай інспекцыі Гродзенскага аблвыканкама ДТЗ з пад'яўляючымі пешаходамі) я заўсёды знімаю хуткасць і, калі трэба, спыняюся.**

ЛІДСКІЯ ВАРТАВЫЯ ДАРОГ

Рэдкая тая хвіліна, калі супрацоўнікі ДАІ Лідскага РАУС капітан міліцыі Дзмітрый Ціхановіч і яго калега старшы лейтэнант Яўген Барышча могуць пагаварыць па душах падчас нясяннай службы на адказным дарожным участку. У момант, калі карэспандэнт «Звязды» рабіў гэты веснавы кадр, на дарозе было пусто. Хоць традыцыйна тут вельмі гарача. Як ніяк, а на Лідчыне, як нідзе ў Беларусі, знаходзіцца шмат вядомых у краіне прадпрыемстваў. Таму транспартная плынь тут заўсёды вялікая. Менавіта з гэтай развязкі для многіх вадзіцельскіх пачынаецца ці заканчваецца знаёмства з Лідай. І першымі на шляху аўтамабілістаў-аматараў і прафесіяналаў могуць выступіць супрацоўнікі Дзяржаўнай інспекцыі.

Сёння на варце дарог — вопытныя прафесіяналы. Міліцыянеры казалі, што паўз іх вока не адзін парашульнік дарожнага руху не праскочыць. Хоць да кожнага вадзіцеля транспартнага сродку, які парухуў ПДР, асаблівы падыход. Кагосьці, за няязначны ўчынак, «лецьчы» звычайная прафільнактычная гутарка, а камусьці, за грубасць на дарозе ці адсутнасць культуры ваджання, можа быць вылісаны і штраф.

Галоўная мэта іх работы, упэўнены інспектары ДАІ, каб чалавек за рулём пасля сустрэчы з даішнікамі усядоміў сваю адказнасць на дарозе і імкнуўся паводзіць сябе не толькі ў рамках дзейных Правілаў, але і захоўваць звычайна чалавечыя якасці: культуру, ветлівасць, прыстойнасць.

Пытальнік

«На днях здаў на правы. Планую ў бліжэйшы час набыць аўтамабіль. Чуу, што на «Аквабэле» ўжо больш за месяц не рэгіструюць транспарт. Ці так гэта?»

Яўген, г. Мінск.
— У мікрабэйным рэгістрацыйным аддзеле ДАІ, што знаходзіцца на тэрыторыі рынку «Аквабэл», цяпер толькі здымаюць транспартныя сродкі фізічных асобаў з уліку, — адказвае старшы інспектар па асаблівых дарожных аддзелах рэгістрацыйна-экзамінацыйнай дзейнасці і тэхнічнага нагляду ДАІ МУС Беларусі Дзмітрый ГАРЫШОВІЧ. — Значыць з уліку і зарэгістраваць аўто ў сталіцы фізічная асоба можа на вуліцы Сярова, 1 і ў рэальна гандлёвым доме «Ждановіч». Прычым у Ждановічах, дзе больш за месяц там адкрыліся новы сучасны рэгістрацыйны цэнтр, аформіць усё дакументы і атрымаць рэгістрацыйныя знакі можна менш чым за гадзіну. Што тычыцца юрыдычных асобаў горада Мінска, то зняць транспартны сродак з уліку, а таксама паставіць яго на улік можна ва ўпраўленні ДАІ ГУУС Мінгарвыканкама.

ХОЧАК АЎТАМАБІЛЬ — АТРЫМАЙ!
«Я аўтамабільна са стажам. Праўда, на сваіх старых «Жыгулях» ужо ездзіць босяк. Хацелася б ведаць: ці можна зараз узяць крэдыт на пакупку аўтамабіля ў якім-небудзь банку і на якіх умовах?»

І. Шуклін, г. Мінск.
Паважаны Іван Іванавіч, зараз няма праблем з набыццём аўтамабіля з дапамогай банкаўскага крэдыту.

На сёння, напрыклад, ААТ «Тэхнабанк» ці ЗАТ «БелСвісбанк» аўтакредытаваннем не займаюцца. ЗАТ «Трастбанк» такі накірунак дзейнасці пачынае развіваць — зараз у гэтай банкаўскай установе запускаецца «лінія» аўтакредытавання пад прафесійнай назвай «Пахалі». Праўда, шэраг ачынных банкаў маюць багаты вопыт у выдзяленні крэдытаў на пакупку аўтамабіля. Так, ААТ «Белгазпрамбанк» крэдытуе пакупку новага і патрыманага аўто. Прычым «узрост» машыны павінен мець год выпуску, пачынаючы з 2000 года і вышэй. Пры гэтым працэнтны стаўкі за крэдытаванне вагаюцца ў межах 20—24 працэнтаў. А максімальная доля банкаўскага капіталу — 80 працэнтаў кошту аўтамабіля, тэрмін рэдактавання — да 5 гадоў.

Некалькі прапановаў па аўтакредытаванні мае Банк ВТБ (Беларусь). У залежнасці ад таго, плануеца пакупка новага аўтамабіля ці патрыманага (гэта вызначаецца наўнясоў адпаведнага дагавора патэнцыйнага пакупніка і прадаўца), банк можа выдзіць суму да 80 працэнтаў ад кошту аўтамабіля на тэрмін да 9 гадоў. Пры гэтым працэнтны стаўкі складуць ад 16,9 да 19,9 працэнта.

Матэрыялы спецыяльна падрыхтавалі У. ЗДАНОВІЧ, Н. ДРЫЛА, Б. ПРАКОПЧЫК.

А ў нас...

«...на тэрыторыі вобласці праходзіць месячнік парадку і чысціні, — распавядае начальнік аддзялення агітацыі і прапаганды УДАІ ГУУС Мінгарвыканкама Алег ЦЮРЬБІН. — З пачатку красавіка наш мікра-бэйны аддзел эканалічнага нагляду выявіў больш за 20 несанкцыянаваных звалішчаў, больш за 10 кінутых кузаваў ад аўтамабілі. Паважаныя аўтамабілі, не выкідаючы тое, што засталася ад велькіх старых аўто, а не паяннуецца, зніміць іх з уліку і зварыцца ў ЖЭС альбо сельскі Сявет, дзе вам дапамогуць чышлівавана пазбавіцца ад аўтахламу».

— **А воль яшчэ адно назіранне ка вадзіцеля. Нядаўна мяне на трасе кіламетраў дваццаці ў спадарожным накірунку «суправаджаў» адзін аўтамабіль. То абгоніць, то раптам збавіць хуткасць і застанеца ззаду, і так — некалькі разоў. Пры гэтым увесь час адна рука вадзіцеля і, адпаведна, увага падчас руху была занята мабільным тэлефонам. Прычым падчас руху вадзіцеля яна не ас, а маладая дзяўчына, якая, пэўна, зусім нядаўна атрымала вадзіцельскае паседванне. Адкуль яна была ў дарозе, і чым яна там робіць?»**

«...стартвала буйнамаштабная акцыя «ДАІ і матацыклістаў разам за бяспеку на дарогах», — расказала начальнік аддзялення агітацыі і прапаганды УДАІ ГУУС Брэсцкага аблвыканкама Наталія САХАРЧУК. — У ёй узялі ўдзел больш за 200 матацыклістаў з Беларусі, Польшчы, Германіі і Расіі. На плошчы каля Лядовага палаца байкеры ўдзельнічалі ў тэматчных конкурсах, пасля гэтага брас-

«...стартвала буйнамаштабная акцыя «ДАІ і матацыклістаў разам за бяспеку на дарогах», — расказала начальнік аддзялення агітацыі і прапаганды УДАІ ГУУС Брэсцкага аблвыканкама Наталія САХАРЧУК. — У ёй узялі ўдзел больш за 200 матацыклістаў з Беларусі, Польшчы, Германіі і Расіі. На плошчы каля Лядовага палаца байкеры ўдзельнічалі ў тэматчных конкурсах, пасля гэтага брас-

«...на тэрыторыі вобласці праходзіць месячнік парадку і чысціні, — распавядае начальнік аддзялення агітацыі і прапаганды УДАІ ГУУС Мінгарвыканкама Алег ЦЮРЬБІН. — З пачатку красавіка наш мікра-бэйны аддзел эканалічнага нагляду выявіў больш за 20 несанкцыянаваных звалішчаў, больш за 10 кінутых кузаваў ад аўтамабілі. Паважаныя аўтамабілі, не выкідаючы тое, што засталася ад велькіх старых аўто, а не паяннуецца, зніміць іх з уліку і зварыцца ў ЖЭС альбо сельскі Сявет, дзе вам дапамогуць чышлівавана пазбавіцца ад аўтахламу».

— **А воль яшчэ адно назіранне ка вадзіцеля. Нядаўна мяне на трасе кіламетраў дваццаці ў спадарожным накірунку «суправаджаў» адзін аўтамабіль. То абгоніць, то раптам збавіць хуткасць і застанеца ззаду, і так — некалькі разоў. Пры гэтым увесь час адна рука вадзіцеля і, адпаведна, увага падчас руху была занята мабільным тэлефонам. Прычым падчас руху вадзіцеля яна не ас, а маладая дзяўчына, якая, пэўна, зусім нядаўна атрымала вадзіцельскае паседванне. Адкуль яна была ў дарозе, і чым яна там робіць?»**

«...на тэрыторыі вобласці праходзіць месячнік парадку і чысціні, — распавядае начальнік аддзялення агітацыі і прапаганды УДАІ ГУУС Мінгарвыканкама Алег ЦЮРЬБІН. — З пачатку красавіка наш мікра-бэйны аддзел эканалічнага нагляду выявіў больш за 20 несанкцыянаваных звалішчаў, больш за 10 кінутых кузаваў ад аўтамабілі. Паважаныя аўтамабілі, не выкідаючы тое, што засталася ад велькіх старых аўто, а не паяннуецца, зніміць іх з уліку і зварыцца ў ЖЭС альбо сельскі Сявет, дзе вам дапамогуць чышлівавана пазбавіцца ад аўтахламу».

«...на тэрыторыі вобласці праходзіць месячнік парадку і чысціні, — распавядае начальнік аддзялення агітацыі і прапаганды УДАІ ГУУС Мінгарвыканкама Алег ЦЮРЬБІН. — З пачатку красавіка наш мікра-бэйны аддзел эканалічнага нагляду выявіў больш за 20 несанкцыянаваных звалішчаў, больш за 10 кінутых кузаваў ад аўтамабілі. Паважаныя аўтамабілі, не выкідаючы тое, што засталася ад велькіх старых аўто, а не паяннуецца, зніміць іх з уліку і зварыцца ў ЖЭС альбо сельскі Сявет, дзе вам дапамогуць чышлівавана пазбавіцца ад аўтахламу».

«...на тэрыторыі вобласці праходзіць месячнік парадку і чысціні, — распавядае начальнік аддзялення агітацыі і прапаганды УДАІ ГУУС Мінгарвыканкама Алег ЦЮРЬБІН. — З пачатку красавіка наш мікра-бэйны аддзел эканалічнага нагляду выявіў больш за 20 несанкцыянаваных звалішчаў, больш за 10 кінутых кузаваў ад аўтамабілі. Паважаныя аўтамабілі, не выкідаючы тое, што засталася ад велькіх старых аўто, а не паяннуецца, зніміць іх з уліку і зварыцца ў ЖЭС альбо сельскі Сявет, дзе вам дапамогуць чышлівавана пазбавіцца ад аўтахламу».

«...на тэрыторыі вобласці праходзіць месячнік парадку і чысціні, — распавядае начальнік аддзялення агітацыі і прапаганды УДАІ ГУУС Мінгарвыканкама Алег ЦЮРЬБІН. — З пачатку красавіка наш мікра-бэйны аддзел эканалічнага нагляду выявіў больш за 20 несанкцыянаваных звалішчаў, больш за 10 кінутых кузаваў ад аўтамабілі. Паважаныя аўтамабілі, не выкідаючы тое, што засталася ад велькіх старых аўто, а не паяннуецца, зніміць іх з уліку і зварыцца ў ЖЭС альбо сельскі Сявет, дзе вам дапамогуць чышлівавана пазбавіцца ад аўтахламу».

«...на тэрыторыі вобласці праходзіць месячнік парадку і чысціні, — распавядае начальнік аддзялення агітацыі і прапаганды УДАІ ГУУС Мінгарвыканкама Алег ЦЮРЬБІН. — З пачатку красавіка наш мікра-бэйны аддзел эканалічнага нагляду выявіў больш за 20 несанкцыянаваных звалішчаў, больш за 10 кінутых кузаваў ад аўтамабілі. Паважаныя аўтамабілі, не выкідаючы тое, што засталася ад велькіх старых аўто, а не паяннуецца, зніміць іх з уліку і зварыцца ў ЖЭС альбо сельскі Сявет, дзе вам дапамогуць чышлівавана пазбавіцца ад аўтахламу».

Быць здаровым — быць цэлым

АДКУЛЬ БЯРУЦА ХВАРОБЫ?

КАЛІ гадзіну выстаіш у чарзе за талончыкам да тэрапеўта, а пасля яшчэ адну — непасрэдна на прыём, міжволі задумаешся: а што рабілі людзі, калі адзін доктар прыпадаў на цэлую акругу? Як лячыліся, калі яшчэ не было таблетак? Як дзягнаставалі хваробы? Што наогул уяўляла сабой тагачасная народная медыцына? Прынамсі, калі даследчыкі задаюць людзям сталага веку пытанні кітаўту «калі больш хварэлі: раней ці цяпер?», адказ адназначны: раней людзі былі больш здаровымі. І справа тут, напэўна, не толькі ў тым, як жылі нашы продкі (не ў экалогіі і фізічнай актыўнасці), але і ў тым, чым яны жылі (у што верылі, якіх правілаў трымаліся). Размеранае, без шалёных рытмаў жыццё ў многім садзейнічала умацаванню здароўя нашых продкаў. Нездарма сёння кажуць, што ўсе хваробы ад нерваў. Ці думалі так нашы продкі, пытаюся ў фалькларыста, навуковага супрацоўніка Інстытута мовы і літаратуры НАН Беларусі Таццяны ВАЛОДЗІНАЙ.

У экспедыцыі:

віцця гэтая хвароба нібыта магла, калі чалавек нездарок праглынуў свае валасы, ці іх тушка занесла на гняздо. Нават прыпалах ва ўяўленні выкліка абрастанне валасамі ўнутраных органаў. «Сэрца косамі абрасло», — сказала бабуля-лекарка з Салігоршчыны пра маладуу дзяўчыну, якая пераналопала і памерла. Чалавека, які спалохаўся (неабавязкова сабакі ці нейкай калматай жывёліны), па вераваннях трэба было лямчыць. Пярэпалах ці сурокі пачыналі выдзіць наверх. Адзін са спосабаў леванання — выкопчаваць па цэлу хворага хлебнымі галушкамі альбо склееным попелам.

Цяпер кажуць пра птушыны грып, а ці верылі раней, што птушка можа прынесьці хваробу?

— Птушка магла прынесьці курьіную слепату. Часта чалавек хацеў растлумачыць назву па сугучнасці. Курыная слепата (пагаршчэнне зроку ўвечары) — тое, што сапраўды ўласціва некаторым птушкам. Чалавек пачынаў шукаць сувязі, і внават у хворобе становілася нібыта курцыя, што пералёжыла яму дарогу пасля заходу сонца. У гэтым комплексе пазбавлення ад курьінай слепаты разгортаваўся вакол курцыі. Вочы мазалі курьінымі вятробамі. У запісах XIX стагоддзя сустракаецца такі спосаб леванання: трэба сесці на кураседно, калі сонца заходзіць, і праспяваць «ку-ка-року». Хваробу магла наслаць жаба: калі яе браць у рукі, будзе бародатка, альбо яна можа зубы палічыць у роце, і тыя пачнуць выпадаць. Нашы продкі вылучалі і такіх хвораў, якія не маюць адпаведнікаў у

каўтун — гэта вынік моцнага нервовага узрушэння. Так, адна докшыцкая бабуля расказвала, што ў маці з'явіўся каўтун на наступны дзень пасля таго, як у вайну немцы расстралялі яе мужа.

ЧАМУ ПЛАЧУЦЬ НЕМАЎЛЯТЫ?

За хваробу раней прымалася нават проста адхіленне ад нармальнага паводзінаў. Так, капрызнае дзіця, якое празмерна плача, асабліва калі падае на зямлю і пачынае крыгаць нагамі і моцна крыць, трэба было не выхоўваць, а лямчыць. Гэта сёння капрызна могуць проста адшпэлаць па азадку, а тады быў рытуал: сядзелі на парозе, і ўзяць трэба было не проста першы дубчык, што трапіць пад руку, а менавіта той, які вісіць цераз дарогу, альбо выцігнуты з вэнкі. Сцебануць трэба было тры разы, а пасля тых галінак або кінуць у печ, або заткнуць за бэльку.

ЧАМУ МЫ НЕ ЛЮБІМ ХВАЛІЦА?

Часам замежныя дзіўляюцца, чаму славянская маці баіцца хваліць сваё дзіця. Напрыклад, немцы лічыць, што пахвала неабходная дзіцяці. А гэта адна з адметнасцяў славянскай культуры, звязаная са страхам суроччыць. Таму і не прынята ў нас хваліцца ні дзецімі, ні здароўем, ні нават пакупкай. Людзі лічылі, што міжволі можна суроччыць сваё блізкае і нават саміх сябе. У многім гэта звязана з верай у так званую благаю хвіліну, калі выказаныя словы могуць пацягнуць за сабой нядобрый наступствы.

Надобразчылае ўздзеянне магло перадавацца і праз глазд, слова, здзіўленне, падзівіў ў выніку сустрач. Менавіта хваробы, звязаныя з уздзеяннем злога вока, лічыліся найбольш частымі.

А мо бяліся хваліца, каб не выклікаць зайдэрсу ў суседзю? — пытаюся ў навукоўцы.

— Сапраўды, зайдэрсу — гэта ўсплёх нядобрай энергіі. Мне цікава было пашукаць яе, але сярэд хваробай зайздэрса няма. — **Мая бабуля казала, што дрэннае вока ў тых людзей, якіх маці адймаюць ад грудей, а пасля, не вытрымаўшы дзіцячага плачу, вяртаюць малое на грудное выкармліванне.** — Такія ўяўленні пацярпелі па ўсёй Еўропе, прычым паралельна гэтаму можна знайсці нават у

старажытнай Егіпце. Сурочылае вока прыпісваецца людзям, якія выпядаюць з агнявой карцыні. Калі для дадзенай тэрыторыі прывычныя вочы шэрыя, блакітныя, зялёныя, здольнасць сурочыць прыпісваецца чорнаму воку, «чыганскаму». Нават сурочыць маглі людзі з няправільнымі паводзінамі: «развядзёнкі», «гуляшчыя», «дваязычны». Зноў жа мы гаворым пра парушэнне гармоніі.

Асобна можна сказаць пра людзей з хібаі, калек. Самыя страшныя хібы — ад нараджэння, гэтыя людзі як бы памечаныя. Кажуць, калі дзіця народзіцца ўжо з зубамі, гэта абавязкова будзе вядзьмар, а з іншага боку, калі яго з'яўляецца ў «сарочцы», будзе вельмі шчаслівым.

Адхіленне ад нормы ўспрымалася як уманьне нячыстата. Калі паглядзець на стэрэатыпны ўяўленні пра чаруйнікоў — у іх бровы зрасліся, яны вельмі валасатыя альбо лысыя, гарбатыя, як правіла, кульгавыя. Кульгавасць, аднаго са словаў — вызначальна прыкмета злых дэманіаў. Можна прыгадаць бабу Ягу кацкую нагу. Аднак людзі з цясельнымі хібаі маглі рабіцца і добрымі знахарамі.

І стаўленне да знахараў было неадназначнае. Безумоўна, з пункту гледжання царкоўных дагматаў знахарства супярэчыць духу хрысціянства. Аднак яксвоё шпатухі, хрысціянкі ў светлым сэнсе гэтага слова, у большай частцы такіх заняткаў богаўгодным і падкрэслівалі, што яны лечаць з дапамогай Бога жага слова, што Бог даў ім гэтыя здольнасці.

А як можна было зразумець, што цэбе сурочылі?

— У народзе адным з сімптомаў сурокай лічыцца раптоўнае, без прычыны, пагаршчэнне агульнага стану. Сурока магла дзягнанавацца яксвоё знахарка. Калі яна пачынала шаптаць і яе вельмі цягнула пазяхач, гэта было сведчаннем, што чалавек сурочаны. — **Ці можна было гэтага неяк перасцярагаць?** — Па-першае, гэта ўсемагчымае асвячэнне хаты, захоўванне ў хаце святой вады, вярбіні, наогул існаваў цэлы шэраг сакральных атрыбутаў. Па-другое, у вераваннях вельмі асцярожна ставіліся да падкладу, трэба было з цэлым захаваннем мераў «бяспекі» ад гэтага пазбаўляцца, не браць голымі рукамі, выносіць на крыжавую дарогу, паляць.

Алена Дзядзюля.

— У традыцыі пра хваробы ад нерваў гаварылася мала. Праўда, гэта яшчэ не паказвае на тое, што нашы продкі ніколі не нерваваліся. Іншая справа, чалавек мог патлумачыць, што адбываецца вакол яго. Знаходзіў духоўны прыстанак у сваёй веры, у зладжаных узаемаадчынненых з прыродай. Глабальнага канфілікту паміж асобай і сусветам не было, — заўважае навукоўца — Светапогляд нашых продкаў складаецца ў даволі цэласную сістэму, дзе абсалютна ўсім складнікам знаходзіцца сваё месца. Кожная з'ява, дзеянне, свята, акрамя выключна ўтылітарнага значэння, мае сакральны сэнс. У тым ліку гэта датычыцца і клопату пра сваё цела, здароўе. Народная медыцына — гэта таксама частка нацыянальнай культуры. Асноўная ідэя народнай медыцыны — чалавек павінен быць гарманічным як у межах самога цела, так і ў адносінах з сусветам. А хвароба ёсць разладжаная гармонія. Магчыма, у пэўнай ступені сучасная медыцына страціла ў тым, што ўрачы намагаліся лячыць нейкі адзін орган, а не глядзяць на чалавека ў цэлым.

Прынамсі, этнамолагі, лінгвісты словы «цела» і «цэлы» лічаць роднаснымі па паходжанні. Цэлы — значыць здаровы, без хібаў. І задана народнай медыцыны зрабіць чалавека менавіта гарманічным, цэлым (можна ўгадаць рускае слова «целитель»). Ёсць нават гіпотэза наконт таго, што блізкае па паходжанні і слова «пацалунак». Што робяць матулі, калі іх маленькія дзеці падаюць і пачынаюць плакаць? Цалуюць сваіх пестуню. А памятаеце казкі пра царэўню, якую можна пазбавіць ад чараў пацалунакам?

Людзі павіны былі прытрымлівацца адпаведных правілаў, за парушэнні якіх яны караліся хвароба-

Як нас дураць

КРУЦІЛІ З КРЭДЫТАМІ

Прайдзівесветы набывалі дарагую тэхніку, афармляючы крэдыты на падстаўных асобаў

ДВУХ махляроў, якія налаўчыліся браць грошы ў доўг і не дзяржаць, затрымаў супрацоўнікі крымінальнага вышуку Савецкага РУУС сталіца.

Паводле звестак прэс-афіцэра Савецкага РУУС Вольгі ЯСКЕВІЧ, ужо дакладна ўстаноўлены чатыры факты падобных махлярстваў, хоць мяркуюць аператыўнікі, на рахунку гэтага крымінальнага «дуэта» іх можа быць не менш за 15. Дзейнічалі гэтыя зламыснікі па адпрацаванай схеме: афармлялі крэдыты, напрыклад, на тэлевізары, ноўтбукі, мабільныя тэлефоны, прычым рабілі гэта на падстаўных асобаў, які правіла, выбіраючы людзей, якія зложылі спіртным. Апошнія ахвотна згаджаліся паўдзельнічаць у атрыманні крэдыту, бо махляры абяцалі ім узнагароджанне ў памеры 100-150 долараў ЗША. Акрамя таго, зламыснікі запэўнівалі крэдытаатрымальнікаў, што ўсе расходы па вяртанні грошай возьмуць на сябе. Гэтага было дастаткова, каб «пастка» спрацавала. Раскрылі ж нахабнікаў пасля таго, як трыгогу забілі крэдытары, калі ва ўстаноўленыя тэрміны не дачаліся пазычаных грошай...

Як высветлілася, за набыты ў крэдыт тавар падзэрныя мелі намер атрымаць жывыя грошы, гандлюючы ім праз інтэрнэт: яны давалі аб'явы з прапановай продажу дарагой тэхнікі на 30 працэнтаў танней. На цяперашні час па ўжо ўстаноўленых фактах махлярстваў згаданых дзюлкоў агульная сума ўрон складае каля 12 мільёнаў рублёў. Прайдзівесветы змешчаныя ў ізалятар часовага ўтрымання, устанавіваюцца іх дачыненне да ўчынення аналагічных злачынстваў.

Ігар ГРЫШЫН.

Юбілей

КРАСАВІЦКІ МАЙ

Стаў мастаком? Навучы іншых!

ГЭТЫМ прыпынкам кіраваўся ў жыцці народны мастак Беларусі Май Данцыг. І дзякуючы ягоным прыпынкам у тым ліку сцявяджалася беларуская мастацкая школа: яе мацаваў і сам Май Вольфавіч, і яго шматлікі вучні, імёны якіх сёння вядомыя не толькі ў Беларусі, але і за межамі. І чаго тут дзівіцца, што 80 гадоў карыфэя беларускага жывапісу святкуюцца з размахам — не толькі ў сам Дзень нараджэння, але і на наступны дзень на працы. Услед за самымі бліжэйшымі Май Данцыга яго юбілей стане святам для яго калегаў і вучняў. 28 красавіка ў Акадэміі мастацтваў абдуццеца вечарына ў яго гонар. Вось дзе будзе падстава паразважаць пра тое, што ёсць мастацтва ў нашым жыцці. Прычым у розныя часы.

Данцыг іх зведаў. І адчуў невыпадковасць уплыву часу на свой асабісты лёс. Бо вярнуўшыся разам з сям'ёй пасля вайны ў Мінск, зразу меў, што калі яму не выпала стаць скрыпачом, то мастаком — чаму б і не? Тут і мастацкая вучэльня ў Мінску адкрылася... Пасля яе заканчэння наступіў у Маскоўскі дзяржаўны мастацкі інстытут імя Сурыкава — вядомая школа жывапісу. А Данцыг быў добрым вучнем: як вынік — залаты медаль і запрашэнне ад Віталія Цвіркы стаць выкладчыкам у Мінскім тэатральна-мастацкім інстытуце. Якому аддаў больш за 50 гадоў!

Аднак вучыць можна тады, калі сам маеш што паказаць. Май Данцыг быў трыбунам у мастацтве, бо яго думкі гучалі зразумела і амаль заўсёды — маштабна. Ці то калі гэта былі партрэты знакамітых асобаў часу — Алеся Адамовіча, Васіля Рыбача ці Булата Акуджава, напрыклад. Ці калі адываў у фарбах будынак. З яго ганджэзных твораў паўстае вобраз гранд'эзныя сталіцы — менавіта такое адчуванне ад горада, у якога прага да аднаўлення і развіцця. Такі Мінск можна бачыць па творах мастака, якія захоўваюцца ў Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі. Творы Данцыга ёсць у Траццякоўцы. Ды і ў музеях іншых краін свету. Бо наглядзячы на тую змену, што адбылася ў сусветным мастацтве, прафесійны, добра выкананы жывапіс застаецца асновай гэтай творчасці.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Уважаемые акционеры ОАО «Паритетбанк»!
19 мая 2010 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Гамаркина, 9/4, комн. 308 состоится внеочередное Общее собрание акционеров банка в очной форме с повесткой дня:
1. О процедурных вопросах.
2. Об утверждении изменений и дополнений № 2 в Положение о Независимом директоре ОАО «Паритетбанк» от 27.04.2007 № 01-03/2348.
3. О нормативах отчисления в Фонд развития банка из прибыли текущего 2010 года.
4. О предоставлении безвозмездной (спонсорской) помощи.
Регистрация участников будет осуществляться с 9.20 до 9.50.
При регистрации акционерам необходимо предъявить документ, удостоверяющий личность; представителям акционеров – документ, удостоверяющий личность, и доверенность; руководителям юридических лиц (акционеров) – документ, подтверждающий полномочия, и документ, удостоверяющий личность.
С материалами собрания участники могут ознакомиться по месту проведения собрания одновременно с прохождением регистрации.
Телефон для справок: 288 49 43.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ КОНКУРСОВ

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОМИТЕТ ПО ИМУЩЕСТВУ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ

18 августа 2010 г. открыты конкурсы по продаже принадлежащих Республике Беларусь акций:

ОАО «Бобруйский машиностроительный завод» – в 10.00;

ОАО «ВолМет» – в 11.00;

ОАО «Лидский литейно-механический завод» – в 12.00.

23 сентября 2010 г. открыты конкурсы по продаже принадлежащих Республике Беларусь акций:

ОАО «Бархим» – в 10.00;

ОАО «Речицкий текстиль» – в 11.00.

Продавец – Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, г. Минск, пер. Красновозвездный, 12.

№	Полное и сокращенное наименование открытого акционерного общества, его адрес	Уставный фонд, шт. акций	Номинальная стоимость акции, рублей	Доля государства в уставном фонде		Предлагается для реализации		Начальная цена		Задаток, рублей	Условия конкурса в отношении акционерного общества	Земельные участки, зарегистрированные за Обществом
				кол-во акций, шт.	в % к УФ	кол-во акций, шт.	в % к УФ	акции, рублей	пакета акций, рублей			
	Открытое акционерное общество «Бобруйский машиностроительный завод» (ОАО «Бобруйский машиностроительный завод»), Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. К. Маркса, 235	5 601 715	3600	5 558 882	99,2	2 800 859	50 % + 1 акция	5981	16751937679	1675193770	Внесение в течение 1 года с даты заключения договора купли-продажи акций в уставный фонд Общества в виде вклада 15 млрд. рублей с направлением их на развитие Общества. Сохранение в течение 2 лет с даты заключения договора купли-продажи акций количества рабочих мест.	в г. Бобруйске – 22,885 га, в Д. Щатово Бобруйского района – 5,75 га
	Открытое акционерное общество «ВолМет» (ОАО «ВолМет»), Гродненская область, г. Волковыск, ул. Красноармейская, 23	221314	12660	108402	48,9	108402	48,9	23473	2544520146	254452015	Предоставление Обществу в течение 2 лет с даты подписания договора купли-продажи акций денежных средств в размере 2 млрд рублей способом, определенным органом управления Общества и согласованным с Минпромом, с направлением их на развитие Общества.	в г. Волковыске – 7,5251 га
3	Открытое акционерное общество «Лидский литейно-механический завод» (ОАО «Лидский литейно-механический завод»), Гродненская область, г. Лида, ул. Качана, 4	2 227 373	4200	2 216 809	99,5	2 216 809	99,5	5504	12201316736	1220131674	Внесение в течение 2 лет с даты заключения договора купли-продажи акций в уставный фонд Общества денежных средств в сумме, эквивалентной 1 млн долларов США, с направлением их на развитие Общества. Сохранение в течение 2 лет с даты заключения договора купли-продажи акций количества рабочих мест и профиля деятельности Общества.	в г. Лида – 15,041 га

Необходимые для участия в конкурсе документы подаются в срок до 16.00 2 августа 2010 г.

Задаток уплачивается в срок не позднее 11 августа 2010 г.

18 августа 2010 г. участниками предоставляются в комиссию в запечатанном конверте соответствующие условиям конкурса предложения по цене акций и по выполнению условий конкурса в отношении акционерного общества, а также инвестиционный проект, соответствующий условиям конкурса: по ОАО «Бобруйский машиностроительный завод» – в 10.00, ОАО «ВолМет» – в 11.00, ОАО «Лидский литейно-механический завод» – в 12.00.

№	Полное и сокращенное наименование открытого акционерного общества, его адрес	Уставный фонд, шт. акций	Номинальная стоимость акции, рублей	Доля государства в уставном фонде		Предлагается для реализации		Начальная цена		Задаток, рублей	Условия конкурса в отношении акционерного общества	Земельные участки, зарегистрированные за Обществом
				кол-во акций, шт.	в % к УФ	кол-во акций, шт.	в % к УФ	акции, рублей	пакета акций, рублей			
1	Открытое акционерное общество «Бархим» (ОАО «Бархим»), Брестская обл., г. Барановичи, ул. Проминского, 48	2 584 199	4400	2 569 179	99,4	2 569 179	99,4	12833	32970274107	3297027411	Создание в Республике Беларусь в течение 2 лет с даты заключения договора купли-продажи акций дополнительных мощностей по производству синтетических моющих средств в объеме не менее 20 тыс. тонн в год для обеспечения внутреннего рынка республики. Сохранение в течение 5 лет с даты заключения договора купли-продажи акций профиля деятельности Общества и количества рабочих мест.	в г. Барановичи – 8,4413 га
	Открытое акционерное общество «Речицкий текстиль» (ОАО «Речицкий текстиль»), Гомельская обл., г. Речица, ул. Наумова, 131	1 168 124	3300	1 140 625	97,6	1 140 625	97,6	20970	23918906250	2391890625	Предоставление Обществу в течение 2 лет с даты заключения договора купли-продажи акций займа на развитие Общества в сумме, эквивалентной не менее 4 млн евро, под 5 процентов годовых на 10 лет с началом расчета по займу не ранее 5 лет после его предоставления в полном объеме. Сохранение в течение 5 лет с даты заключения договора купли-продажи акций профиля деятельности Общества, количества рабочих мест, а также обеспечение содержания объектов социальной сферы, находящихся у Общества в безвозмездном пользовании.	в г.п. Корма Гомельской обл. – 10,537 га, в г. Речица Гомельской обл. – 4,1686 га

Необходимые для участия в конкурсе документы подаются в срок до 16.00 7 сентября 2010 г.

Задаток уплачивается в срок не позднее 17 сентября 2010 г.

23 сентября 2010 г. участниками предоставляются в комиссию в запечатанном конверте соответствующие условиям конкурса предложения по цене акций и по выполнению условий конкурса в отношении акционерного общества, а также инвестиционный проект, соответствующий условиям конкурса: по ОАО «Бархим» – в 10.00, ОАО «Речицкий текстиль» – в 11.00.

Для участия в конкурсе по адресу: г. Минск, пер. Красновозвездный, 12, каб. 401 предоставляются следующие документы:

- заявление на участие в конкурсе по установленной форме;
- юридическими лицами – резидентами Республики Беларусь – копии (без нотариального засвидетельствования) устава (учредительного договора – для коммерческой организации, действующего только на основании учредительного договора), имеющего штамп, свидетельствующий о проведении государственной регистрации, и свидетельства о государственной регистрации, доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем);
- индивидуальными предпринимателями – копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации; представителями физических лиц, индивидуальных предпринимателей – резидентов Республики Беларусь – нотариально заверенная доверенность;
- юридическими лицами – нерезидентами Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в конкурсе) или иное равнозначное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;

юридическими и физическими лицами – нерезидентами Республики Беларусь – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иным финансово-кредитным учреждением, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;

представителями физических лиц – нерезидентах Республики Беларусь – легализованная в установленном порядке доверенность, представляемая юридическими лицами – нерезидентах Республики Беларусь – легализованная в установленном порядке доверенность или иные легализованные в установленном порядке документы, подтверждающие полномочия представителя;

документ, подтверждающий согласие антимонопольного органа на совершение сделки, в случаях, установленных законодательством Республики Беларусь.

При подаче документов на участие в конкурсе физические лица, представители физических и юридических лиц представляют копию документа, удостоверяющего личность, и его подлинник для сверения его копии лицом, принимающим документы.

Для участия в конкурсе уплачивается задаток на счет № 3624974000028 в филиале № 529 «Белсвяз» АСБ «Беларусьбанк», г. Минск, код 720; получатель платежа – Фонд государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь, УНП 102314789.

Предложения участников по цене акций, не превышающие начальную

цену акций, и (или) предложения по выполнению условий конкурса, не соответствующие условиям конкурса, комиссией не рассматриваются.

Из двух и более участников, предложения по выполнению условий конкурса и инвестиционные проекты которых полностью соответствуют условиям конкурса, комиссия определяет победителем участника, предложившего наиболее высокую цену за акции. В случае равных предложений по цене акций выигрывает участник, победителем конкурса признается участник, предложивший лучшие дополнительные условия.

Договор купли-продажи акций заключается с победителем конкурса в срок не позднее 20 дней с даты подписания протокола о результатах конкурса.

Победитель конкурса обязан возместить расходы Продавца на публикацию извещения о проведении конкурса в течение 3 рабочих дней с даты проведения конкурса.

Получить более подробную информацию об акционерных обществах, условиях конкурсов, ознакомиться с годовой бухгалтерской отчетностью акционерных обществ по состоянию на 1 января 2010 г., проектом договора купли-продажи акций можно по адресу: г. Минск, пер. Красновозвездный, 12, каб. 401.

Контактный телефон Фонда государственного имущества: (017) 284 85 62.

Контактные телефоны Департамента ценовой политики Министерства экономики (017) 200 68 45, 222 67 17.

ЗВЯЗДА 28 красавіка 2010 г.

ПРА ПУБЛІЧНАСЦЬ

Алесь Разанаў, геній нацыянальнага пісьменства, нека заўважыў, што ёсць глыбокая заканамернасць у тым, што аднаго адбараджае апошняе, а заможнага даецца звыш таго, што яму патрэбна. Гэта заўвага датычылася культурнай спадчыны, якой, на думку паэта, валодае той, хто мае моц засвоіць яе. Той жа, хто гэтай моцы не мае, у лепшым выпадку будзе яе захавальнікам.

Цікава, што амаль тыя ж словы гаварыў адзін вядомы беларускі бізнесовец, калі пачуў скаргі пра адсутнасць грошай на культурныя праекты. На яго погляд, мала знайсці грошы, гэтыя грошы трэба дзяліць і пеціць, любіць і абслуговаць, вырошчваць і памнажаць.

Працягваючы думку, прыходзіць да высновы: аднаразавае фінансавы ўклад у культуру не мае сэнсу, калі не знайсці механізму памнажэння — не толькі культурнага прадукту, але і тых сродкаў, якія да магчымасці яго здзейсніць.

Тое ж можна сказаць і пра такі дар талент... Талент, дадзены слабым чалавеку, у большасці выпадкаў становіцца прыладай самаразбурэння, якое працягваюць самімі рознымі спосабамі — ад вербальнай незадаволенасці сабой і светам да звычайнага побытавага п'янства. Ён, як і грошы, патрабуе абслугоўвання — не толькі несупынальнага пашырэння ведаў і круглагаду яго носябіта, але і мастацкага ладу існавання, пастаяннай гадоўнасці вынесці сваё прыватнае на агульную сцэну, ахвяравання сваімі інтарэсамі, густамі, звычкамі ў імя мастацтва.

Між тым, рэдка хто з твораў спрабуе судзіць маштаб сваёй асобы з велічыні дадзенага прыроднай дару. Большасць наракае на вонкавы абстаўнік — лёс, неразумнае блізкае і родных, няправільна культурную палітыку, тупасць і недальнабачнасць крытыкі, непадрыхтаванасць чытачоў... І, зразумела, адсутнасць грошай, якія павінны запустіць механізм любові і разумення.

Неверагодна, але большасць твораў успрымаюць сябе несабітамі шаклі-невідзімак, якія злы рок надзеў ім на галаву і з-пад якіх яны ніяк не могуць выбрацца. Не перастаеш дзіўніцца тактыцы, з дапамогай якой творцы спрабуюць выйсці з ценю гісторыі.

Ці не самы яркі прыклад — выданне тамоў па гісторыі нацыянальнай літаратуры, якое не першы год ажыццяўляе акадэмічны Інстытут літаратуры. Класіку, зразумела, не ўлічваем, а вось жывыя пісьменнікі гадамі скардзяцца на калектыву «Гісторыі...». «Як так, — абуралася яны, — маё імя згадалі два разы, а майго сабра Добчынскага-Бобчынскага — тры?! І даймаюць гэтымі скаргамі ўладу ўсіх узроўняў, спараджаючы падазрэнне — можа, і сапраўды квіток у вечнасць ляжыць на старонках няхітрага акадэмічнага выдання?

Ад сваёй фатальнай адсутнасці ў культурным працэсе творцы спрабуюць пазбавіцца, як цёткі бальжарскага веку ад вянца бяшчэлюбнасці! Хіба што да экстраасноў не звяртаюцца... Яны «залежваюцца» да кожнага, хто хоць раз адарыў іх камплімантам і бязбожна «гнобяць» уяўных канкурэнтаў.

Яны распыняюць дыскусію ў друку з крытыкамі, якія іх пакрыўдзілі, пішучы скаргі на рэдактарыю часопісу і ў падатковую — на выдаўцоў і арганізатараў выстаў і канцэртаў... Заводзяць блогі і сайты, падтрымліваючы цікавасць да іх з дапамогай «наездзя» на іншыя публічныя асобы або, напрыклад, фотаздымкаў з наагуленай уласнай натурай. Ім сапраўды здаецца, што экранаванне іх асобы на шырокую аўдыторыю дасць імгненны і ўстойлівы вынік — пашырэнне кола спадчыні іх культурнага прадукту, а ў перспектыве — грошы і слава.

Увогуле, вынас асобы на публічную сцэну — рэч тонкая і небяспечная. Пашырэнне фарматы можа саслужыць дрэнную паслугу, асабліва ў тых выпадках, калі сфера дзейнасці творцы не звязаная з найпростай працай з аўдыторыяй. Хутчэй адмоўны, чым станоўчы вынік атрымаўся, калі беларускія пісьменнікі прыйшлі на старонкі інтэрэнту — толькі адзінкі здолелі заваяваць інтэрэт-аўдыторыю і адчуць сябе натуральна на новай культурнай пляцоўцы. Большасць жа і тут працягваюць скардзіцца на няўзгад чытачоў і калегаў, шукаючы прычыны ў знешніх абставінах.

Яшчэ веселья наізраць за тымі нешматлікімі творацамі, якія прарваліся на экран тэлевізараў. Тэарэ-

тычна разлік правільны — немагчыма палюбіць таго, каго не ведаеш. Але тэлеэкран — гэта вельмі рэальная лінія, якая павялічвае не толькі вартасць, але і недахопы. Як бляха пад шклом мікраскопа ператвараецца ў пачвару са страшнай сквіцай, так і творца ў тэлевізарах можа проста ператварыцца ў непрыгожага актара з дрэннай дыкцыяй і неадгледжаным тварам.

Некалькі гадоў таму давялося бачыць у праграме, прысвечанай культуры, цудоўную маладоў пісьменніцу, аднолькава моцную ў прозе, пазізі ды драматургіі... Якое ж было маё здзіўленне, калі праз нейкі час мне сталі тэлефанаваць людзі, які жыццём далёкі ад літаратуры, з абурэннем — «гэта і ёсць твае беларускія пісьменнікі?» Прэтэнзіі датычылі знешняга выгляду і манеры трымаца.

Наўняна, я думала, што людзі перад экранам думаюць... А яны толькі глядзяць і ацэньваюць, выбіраючы нас так, як выбіраюць тавар у краме: пад свой агульны густ.

Я не ацэняю сітуацыю як тупіковую. Проста хачу нагадаць, што жыючы ў грамадстве спектакля, варта помніць, што любі творца мае быць хоць трохшчак акторм. Чалавекам, які лёгка асвойвае новыя сцэнарыі і пляюцькі, думае над стратэгіяй сваіх паводзінаў і патэнцыйна гатовы да камунікатывага правагу. Мала мець талент, трэба навучыцца ім кіраваць — на радасць сабе і людзям.

ПРА ШКАДАВАННЕ

Адзін з маіх рускіх сяброў днём задаў правакацыйнае пытанне — ці ёсць у Расіі міліцыянеры, якія не бяруць хабар? А нагода была такая: адвёў ён дзіця ў садок, глядзяць, а туды ж міліцыянер прывёз сваё дзіцяціна... На «калейцы»!

Згадалася мне гісторыя, якую нядаўна расказаў... Сябар мой — бізнэсмен. Сябруем мы са школьнай лаўкі, таму ведаю, як цяжка яго было пачынаць вытворчасць з нуля. Сёння ў яго вялікае прадпрыемства з адгалінаваннямі, штат бухгалтараў і менеджараў, але ён, як і напачатку працоўнай дзейнасці, усім займаецца сам. Працуе па дваццаць гадзін у дзень, з машыны не вылазіць, аб'яздае сваё валадарства ў сталіцы, і ў правінцыі з ранку да самой ночы.

Як здарыўся ў свеце крызіс, вырашыў ён супрацоўнічаць і з дзяржстановамі — пастаўляць у дзіцячыя садкі і школы абсталяванне.

А ў нашай краіне, каб табе далі такі заказ, трэба гаварыць не напрамкі з загадчыцамі садкоў і школ, а праз чыноўнікаў адпаведнага міністэрства.

Вось прыехаў мой сябар у канцы дня да такога чыноўніка ў кабінет. Кабінет маленькі, бедныякі. Чыноўнік такі маленькі... Расказаў сябар пра сваю вытворчасць, пра тое, што яго кошту значна нэйжышэй, чым на рынку... А чыноўнік яму: «Ну, вы ж разумееце... Ведаемтва наша беднае... Грошай у нас мала. А людзей, якія хочуць атрымаць такі заказ — многа... Ну мы будзем думаць... А цяпер, прабачце, мне ўжо трэба ісці...» І хуценька палітончык кароткі накідае і кабінет зачымае.

Выходзяць яны на ганак, а вясна — халодная! Ці то снег, ці то дождж... А на чыноўнічку шыбеліцы гонкія, палітон шарычкі... Мой сябар глянуў на усё гэта і пашкадаваў чалавека. «Давайце, — кажа, — я вяс падкіну ў мяне машына...» А чыноўнік замясяся так: «Што вы, што вы ў нас неглыба...» Маўляў, яшчэ запалозраць у злучанай змове.

Ну нельга дык нельга! Пайшоў мой сябар да машыны, сеў, а яна не заводзіцца! Давялося там пакапацца хвілін пяць, нешта падакруціць і наперад... Выязджае ён на судзючую вуліцу, за паварот і што вы думаеце ён бачыць? Як «яго» часны чыноўнік у тонкіх чаравічках садзіцца за руль шыкоўнага дарагучага джыпа!

Гэта я да чаго? Не кідайце шкадаваць чалавека, які на нешта скардзіцца... Пачакайце хоць бы да павароту. Ганна КІСЛЯЧЫНА.

КОНКУРС НАЦЫЯНАЛЬНАЕ — ДОКУМЕНТАЛЬНА ПАКАЖУЦЬ ТАК, ЯК БАЧАЦЬ МАЛАДЫЯ

Бо іх актыўнага ўдзелу чакае Міністэрства культуры, якое абвясціла конкурс на стварэнне сцэнарый дакументальных фільмаў і сацыяльных роляў. Натуральна: калі «ролікі» — то моладзь... Самае складанае сацыяльнае ўтварэнне мае магчымаць выказацца нахонт усяго, што яно думае пра сваё жыццё, пра жыццё сваіх бацькоў і дзядоў. Ды пра ўсю краіну. Бо моладзь тут жыць і пажадна — добра. Што для гэтага трэба?.. Яны могуць сказаць сама. Шляхам мастацтва. Напісаць сцэнарый для таго ж роліка. Ці дакументальнага фільма, які здолее перадаць сутнасць таго, што адбываецца ў сённяшняй Беларусі, і як яно адбываецца ў сьвядомасці маладых. «Маладыя» — тыя, хто поўна-

Запрашалінік ГУКІ ПЕРАМОГІ АД СУЧАСНЫХ МЕНЕСТРЭЛЯЎ

Старадаўняя музыка гучыць у гонар 600-годдзя перамогі ў Грунвальдскай бітве!

Цыкл канцэртаў у гонар падзеі задуmaları «Менестрэл XXI стагоддзя» — музыкі, якія пра мастацтва служача краіне. Два знакамітыя камерныя калектывы, тры «Вытокі» і квартал блок-флейт «REVIS» выступяць 28 красавіка ў малой зале Белдзяржфілармоніі з праграмай старадаўняй беларускай музыкі.

Але разам з творами Міхала Клеафаса Агінскага, Міхала Ельскага, Напалеона Орды ды музыкі з «Палацага» і «Віленскага» сьвяткаў прагучаць шэдэўры вядомых заходнеўрапейскіх кампазітараў — Баха, Гендэля, Моцарта ды іншых, музыка якіх калісьці гучала і ў палацах, і ў сядзібах на нашай зямлі. Кожная падобная сустрэча з той музыкай і гэтымі музыкантамі абяцае адкрыцьці — іх прадстаўляць адзін з удзельнікаў канцэрта, лаўрэат міжнародных конкурсаў фагатыст Аляксей Фралоў. Калі нейкія творы гучаць упершыню, то чакай захапляльных гісторый пра іх. А гэта больш чым музыка...

Ларыса ЦІМОШЫК.

НА КРЫЛАХ «НАТХНЕННЯ»

«Натхненне» — такую назву носяць праект эстраднай студыі «Наталі», што мае адбыцца 30 красавіка ў малой зале Палаца Рэспублікі. Сярод удзельнікаў праекта — салісты студыі, удзельнікі і пераможцы міжнародных конкурсаў песні, у тым ліку фіналісты дзіцячага «Еўрабачання», а таксама выпускнікі студыі Аляксандра Захарыка (экс-саліста дуета «Вецер у галаве» — фіналіста леташняга адрбу на «Еўрабачанне»), Аляксандра Рагоўскага (студэнтка Інстытута імя А. Шнітке, салістка мажорскага поп-гурта), Сяргея Спруць (саліст Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага музычнага тэатра).

Падтрымкай сваіх юных калегаў на сцэне згадзіліся «зоркі» беларускай эстрады Іскуп Абалян і Аляксандр Патліс, а таксама саліст Нацыянальнага канцэртнага аркестра Беларусі Юрый Вашчук і тэлеведучы Дзяснін Кур'ян, якія выступяць вядучымі канцэрта. «Калі гавораць пра юных артыстаў, то ў нас з іх ведаюць, пэўна, толькі тыя, хто здзіўляў на «Еўрабачанне», — разважае спявак Аляксандр Патліс. — Але я пераканаўся на ўласным вопыце, што талентавічых дзіцяці, «зорчак», у нас значна больш! І іх трэба расціць, падтрымліваць з дзіцяціна — тады наш шоу-бізнэс атрымае якаснае папаўненне».

...Эстрадная студыя «Наталі» працуе на базе сталічнага Палаца дзяці і моладзі з 2003 года, а ўжо ў 2004 годзе яна прадставіла першы вялікі праект — дзіцячы мюзікл, прычым таксама ў малой зале Палаца

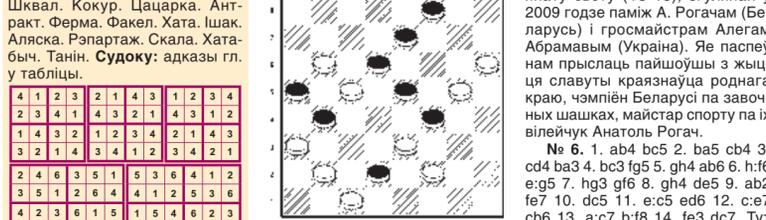
СКАНВОРД + СУДОКУ Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

Сканворд і судоку з адказаў на пытанні. Сканворд: Буйная стэпавая птушка, Узараная глеба, поле, Шахматная фігура, Частка конскай вупражы, Прыбор для вызначэння старон саву, Геаметрычная цэла, Веснавы ядомы грыб з кароткай ножкай, Тонкая празрыстая шэўкавая тканіна, Паэма М. Алігер, Невялікая краіна на поўдні Еўропы, Статыстычны адрэз у паляніцы, Трыпніч клубневая расліна, Задьякальнае сусор'е, *** І Яны — Беларускі мастацкі фільм, Тая, хто намагнецца той жа мэты, Рэгулярны дэпоў у форме працэнтаў, Пэрсанаж апэры «Занароўкі за Дунаем», Асабліва вышываная форма, Мікна-родная штучная мова, Паэма Я. Баратынскага, Лева прыток Волгі, Адкрытае месца ронічнага гандлю, Прылада для прымысловага рыбалоўства, Валюта Патаві, Заводскі механізм ціску, Стан адпалыну ноччу, Цвёрдая вэнджная каўбаса, Спіначкі архітэктурны элемент, Горад на поўначы Сахаліна, Дзяржава ў Заходняй Азіі, Малая планета, Масавыя вясеннія грыбы.

СУДОКУ. У квадраце 9-9 клетак размясціце лічбы ад 1 да 9 уключна такім чынам, каб у кожным радку, кожным слупку, у блоках 3-3 клеткі, абмежаваных тлустай лініяй, кожная лічба сустракалася толькі адзін раз, без паўтараў.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ ШАШКІ Пад рэдакцыяй майстра спорту Мікалая ГРУШЭЎСКАГА

СКАРБЫ З КУФЭРКА МАЙСТРА Мінчанін Віктар Шульга знайшоў у ім яшчэ адзін шашачны скары, і даслаў яго ў рэдакцыю для свайго аўтарскага конкурсу-10/13:

Белья: а3, б2, б6, с1, с5, е2, ф2, г5, г6 (9). Чорныя: а5, а6, а7, с7, ф7, г7, г8 (8). Выйгрыш.

МЕМАРЫЯЛ МІХАІЛА СТАНОЎСКАГА Мы аб'явілі яго ў мінулым выпуску шашак. Сёння — другое заданне. Яно, як і першае, нацыянальным майстрам кампазіцыі Пятром Шкідваўцам з Наваполацка прысвечана святлай памяці Міхала Міхайлавіча Станоўскага, які быў лётчыкам-штурмавіком, інжынерам-радыётэхнікам па спецыяльнасці. У шашках жа — майстрам спорту СССР, суддзёй усесаюзнай катэгорыі, вядомым трэнерам, тэарэтыкам практычнай гульні і яе кампазіцыі, таленавітым складальнікам эцюдаў і іх калекцыянерам, напісаў некалькі кніг.

РАШЭННІ Калі ласка, праверце свае рашэнні ранейшых заданняў. Аўтарска: У. Матуса — № 9/15, 25, 28 (6А) 5, 41, 23-19, 11, 27х. А(31) 5, 41, 11, 21, 27х і № 9/16, 7, 14, 5, 2 (19) 40, 30, 29х; В. Шульгі — № 10/10, 95, а7, с7, ф2, г5, ф6, с5, с5х і № 10/11, б8 (ас7) е3, ф8 (б6А) а7 (с7) д4 (б6, с3) г7 (аб2В) ад4, а1х. Аднак і 7. б4х. В(д2) с3, д4х. А(д6) е5 (с7, с3) е5 (д2С) с3, г7х. С(аб2) б4, а1х.

Бліц-53: № 3 — 6...h5 7... f7 8... fe5 9... e5 10... de7 11... de5 12... e4 13... ba5 14... a5x і № 4 — 7. ab4 8. cb2 9. cd4 10. db4 11. ed2 12. ed4 13. dc5 14. gh4 15. h4h4.

Уважнемся!

Я думаю, што ў дзіцястве добра умеў упатай есці цукеркі. Але поўнай дансаналасці ў гэтым мастацтве я дасягнуў ужо дарослым, хаваючыся ад сваіх дзядзі.

— Вовчак, а ваша новая на-стаўніка? — Выдатна! Хварэў ўжо трэці раз за месяц!

Цешца па-майстэрску валодае прыёмнымі наня-сення папярэдніх пагроў для ўзмацнення га-лоўнага удару. Навыклад, спаткаць: «Воск паеду я ад ва...», потым паўза: і «Не дакачаецца!».

Адоса, бацька — дач-ца: — Соня, ты што, такі хочаш выйсці замуж за футбаліста Сёму? І ду-

— 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебск: 43 23 74, Грод-не: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавіч: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03. http://www.zviazda.by; e-mail: info@zviazda.minsk.by

СЕННЯ Месяц Поўня ў 15.19. Месяц у сузор'і Скарпіёна.

Table with weather forecasts for various cities: Мінск, Віцебск, Мaгiлёў, Гомель, Гродна, Брэст. Columns: Усход, Захад, Даўжыня дня.

Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ.

Надвор'е на заўтра. Temperature forecasts for various cities: Віцебск, Гродна, Мінск, Магілёў, Брэст, Гомель, Баршава, Кіеў, Рыга, Масква, С.-Пецярбург.

28 красавіка

1113 год — нарадзіўся Кірыла Тураўскі, вядомы царкоўны дзеяч, багаслов, асветнік і пісьменнік.

Ён быў адным з самых адукаваных людзей свайго часу. Рана пастрыгся ў манаші. З'яўляючыся тураўскім епіскапам, паслаўся як прапаведнік. Навы далёкія продкі звалі Кірылу Тураўскага «Златоуст, паче всех воссиявший нам на Руси». Рэдагаваў набажэнскія кнігі. Да нас дашло каля 70 яго твораў. Яго літаратурная спадчына складае залаты фонд старажытнарускай літаратуры і на працягу стагоддзяў карысталася папулярнасцю на землях усходніх славян. Існуе гіпотэза, што знакамітае «Слова пра паход Ігараў» напісана Кірылам Тураўскім. Яго творы перапісаліся ад рукі да XIX стагоддзя. Падчас архіўскага займаўся будаўніцтвам храмаў, прапаведаваў, браў удзел у Кіеўскім царкоўным саборы (1169 год). У канцы 1170-х гадоў аддзіліся ад спраў і прыняў вялікую схіму. Апошнія гады жыцця правёў у Барысатлоскім епіскапскім манастыры. Памёр пасля 1190 года. Кананізаваны Рускай праваслаўнай царквой. У 1984 годзе Кірыла Тураўскі прылічаны да Сабора беларускіх святых.

1891 год — рускі імператар Аляксандр III зацвердзіў узор вінтоўкі С. Мосіна (сплавуно «трохлінейка»). З невядомых змяненняў яна «да жыла» аж да пачатку Вялікай Айчыннай вайны, што сведчыць аб яе незвычайнай надзейнасці.

«Жыць — гэта не азначае дыхаць, гэта азначае дзейнічаць. Не той чалавек больш за ўсіх жыві, які можа налічыць больш гадоў, але той, хто больш за іншых адчуваў жыццё».

Жан-Жак Русо (1712 — 1778), французскі пісьменнік і філосаф.

РАЗВІТАННЕ

Культурны момант трохдзённай дзеі пахавання — калі працэсія прыбывала на могілкі. Спаткаць туды заходзіць той, хто нясе крыж, затым тыя, хто нясе фяздоўздымак, кветкі, вянкi, вечка труны і саму труну з памерлым.

Усе прысутныя становіліся паабабал магiлы. Труну апускалі на ўзвышша з жоўтага пяску і распачыналі апошні, заключны этап развіццяна.

Старыя людзі расказвалі, што гэта адзін з найбольш адказных момантаў ва ўсім пахавальным абрадзе. Трэба было перш-наперш развязаць аборы-перавясы, якімі былі звязаны рукі і ногі нябожчыка. З гэтым можа быць шмат непаразуменняў. Сёння мала хто ўваўляе, што з імі рабіць, куды дзвяхаць. Аднак усё ведаюць, што гэта рэч надзвычайная. Людзі, пасвечаныя ў таімяну сусвету, рацяць: ні ў якім разе нельга дапусціць, каб перавясы трапілі ў рукі чужога чалавека, бо з гэтым рэчам займаюцца чараўніцтвам. Вынікі могуць быць непарадкавальнымі. Таму старыя людзі, якія прысутнічаюць на пахаванні, забараняюць браць перавясы кама-небудзь з чужых людзей, а проста кідаюць іх у магілу.

Аднак гэтыя неабудзныя варыянт, скіраваны на тое, каб не нашкодзіць. Людзі сталага веку рэкамендуюць захоўваць перавясы дома, але не ў жылой частцы хаты (калі ёсць дачка, то яна доўга замуж не выйдзе). Гэтымі абрамамі можна будзе дапамагаць лячыць радыкуліты, болі ў суставах, ціск, эпілепсію...

Адрозна з пяска развіццяна ружычкі-далакопы закрывалі труну векам, забіваў і шкiвалі і ставілі на рыдліўкі, якія ляжалі папярэк магiлы. Перад тым як апускць труну, магілу асвятлялі святлою вадоў.

Затым пад труной пралукалі два доўгія палатныя ручнікі (зараз — вяроўкі), у апошні раз прыўдзімалі «кальсыку» памерлага, даставалі рыдліўкі і павольна апускалі яе на дно ямы.

Калі магіла была засыпана роўна з зямлёй, у яе ставілі крыж (у праваслаўных — у галаве, у каталікоў, уніятаў і старавераў — у нагах), а затым ужо ўзводзілі надмагільны насып. З чатырох бакоў і зверху яго «запачтавалі», робячы рыдліўкай крыжпадобныя знакі.

У Заходняй Беларусі над магілай рабілі надбудову, якая нагадала невядлікую тачку. Крыж быў прыкрыты дзюма дошчакіма нахвалат страхі, а на саму магілу клалі выдзёубанае па форме лодкі-карабля палена.

Нарэшце, самы апошні момант пахавання таксама меў важнае значэнне. Шматлікія звесткі сведчаць: у асяроддзі беларусаў існуе напісаная правіла: то першы пакінуў могілкі, той першы суды і вернецца. Гэта можа быць не заўтра і не пасляўтра, гэта можа быць пра вялікі адрэзак часу. Таму звычайна адказнасць браў на сябе самы стары сярод прысутных. Засцерагайце дзядзю, не дазваляйце ім выходзіць з могілак першымі.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

РТУЦЬ АБЫДЗЕЦА НЯТАННА

Некалькі тысяч долараў ЗША спадзвэаўся вырашчаны хьжхар Гомельскага раёна пасля таго, як год таму набыў 330 мілілітраў ртуці і збіраўся яе перапрацаваць. Праўда, за гэты час цэна на атруту ён значна знізў — да 250 долараў. Рэчыва захоўваў у звычайным шклянкім слоіку на асабістым падворку. Урэшце інфармацыя пра 38-гадовага грамадзяніна трапіла ў Гомельскае ўпраўленне КДБ, супрацоўнікі якога затрымалі мужчыну падчас продажу вадкага металу. Заведзена крымінальная справа за незаконныя дзеянні з мотай набыцця, збыту і захавання атрутных рэчываў, паведамлі ў прэс-групе ўпраўлення КДБ па Гомельскай вобласці. Раней падарозны неаднаразова прыцягвалася да крымінальнай і адміністрацыйнай адказнасці, у тым ліку і за рабаванне.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛІНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь. РЕГІСТРАЦЫЯНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.